

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA
PROJEKTU

***Program Ochrony Środowiska
dla Gminy Jedlińsk
na lata 2018-2021
z perspektywą na lata 2022-2025***

opracowany przez:

PPUH „BaSz” mgr inż. Bartosz Szymusik

26-200 Końskie ul. Polna 72

tel./fax: 41 372 49 75

e-mail: basz@post.pl

www.basz.pl

przy współpracy:

Urzędu Gminy Jedlińsk

Jedlińsk 2018

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie	3
1.1 Podstawa prawna i cel opracowania Prognozy	3
1.2. Zawartość merytoryczna Prognozy	3
1.3. Zawartość "Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Jedlińsk na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025"	5
1.4. Cele "Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Jedlińsk na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025"	5
2. Analiza stanu środowiska naturalnego gminy Jedlińsk	6
2.1. Stan środowiska przyrodniczego gminy	6
3. Problemy ochrony środowiska w gminie Jedlińsk, istotne z punktu wdrażania projektu "Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Jedlińsk na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025"	9
3.1. Degradacja gleb i powierzchni ziemi	9
3.2. Zagrożenia wód powierzchniowych i podziemnych	9
3.3. Powietrze atmosferyczne	11
3.4. Zasoby przyrodnicze	13
3.5. Hałas	13
3.6. Pola elektromagnetyczne	14
3.7. Gospodarka odpadami	14
4. Główne cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym, regionalnym i ich uwzględnienie podczas opracowania "Programu Ochrony Środowiska..."	16
5. Zadania ujęte w projekcie "Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Jedlińsk na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024"	24
6. Określenie, analiza i ocena stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	28
6.1. Matryca wpływów zadań "Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Jedlińsk na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024"	28
6.2. Przewidywane znaczące oddziaływania zamierzeń "Programu Ochrony Środowiska..." (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe, chwilowe, pozytywne i negatywne) na środowisko, w tym na obszar Natura 2000.....	34
6.3. Wpływ realizacji zapisów "Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Jedlińsk..." na poszczególne komponenty środowiska	43
7. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji POŚ.....	53
8. Propozycje rozwiązań alternatywnych służących zapobieganiu, ograniczaniu lub kompensacji przyrodniczej negatywnych oddziaływań na środowisko w związku z realizacją projektu POŚ	53
9. Niedostatki i braki materiałów utrudniające ocenę szkodliwego oddziaływania na środowisko ustaleń projektowanego dokumentu	56
10. Oddziaływania transgraniczne POŚ	56
11. Informacje końcowe.....	56
11.1. Metody wykorzystane przy opracowaniu „Prognozy...” i analizie "Programu Ochrony Środowiska..."	56
11.2. Metody analizy realizacji skutków POŚ	57
12. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	57

1. Wprowadzenie

1.1 Podstawa prawna i cel opracowania Prognozy

Podstawą prawną sporządzenia niniejszej „Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Jedlińsk na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025” jest art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2018, poz. 810 ze zm.). Artykuł ten zobowiązuje organy administracji opracowujące projekty strategii do przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji tych dokumentów. Związane jest to ze stosowaniem w prawodawstwie polskim postanowień Dyrektywy 2001/42/WE z 27 czerwca 2001 roku w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko.

Poprzedni „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Jedlińsk na lata 2009-2012 z perspektywą na lata 2013-2016” przyjęty został Uchwałą Nr XXXV/40/2009 Rady Gminy Jedlińsk z dnia 3 grudnia 2009r.

Zgodnie z zapisami ustawowymi przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty: „strategii rozwoju regionalnego (...) polityki, strategię, plany lub programy dotyczące w szczególności przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, gospodarki przestrzennej, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystania terenu, opracowywane lub przyjmowane przez organy administracji (...) polityk, strategii, planów lub programów, których realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000”.

Nadrzędnym celem „Prognozy...” jest określenie potencjalnych skutków w środowisku, jakie mogą wystąpić po wdrożeniu zapisów projektu "Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Jedlińsk na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025" jak również sformułowanie zaleceń o charakterze przeciwdziałania lub minimalizacji dla wszelkich jego negatywnych oddziaływań. „Prognoza...” winna wspierać proces decyzyjny dla realizacji inwestycji ingerujących w stan środowiska.

Celem przeprowadzenia niniejszej „Prognozy oddziaływania na środowisko...” jest:

1. ocena stopnia i sposobu uwzględnienia zagadnień ochrony środowiska w projekcie "Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Jedlińsk na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025"
2. ocena potencjalnych skutków środowiskowych wdrażania zapisów dokumentu
3. przygotowanie ewentualnych wytycznych, które pozwolą na udoskonalenie końcowej wersji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Jedlińsk ...”.

1.2. Zawartość merytoryczna Prognozy

Zawartość niniejszej „Prognozy...” wynika z powyżej przedstawionej ustawy dotyczącej udostępniania informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko.

W sprawie przeprowadzenia procedury środowiskowej do dokumentu Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Jedlińsk na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025 Gmina wystąpiła z pismami do:

- Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie (odpowiedź: znak pisma – ZS.9022.920.2018 PK z dnia 13 czerwca 2018 r.)
- Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie (odpowiedź: znak pisma – WOOŚ-I.411.172.2018.DC z dnia 2 lipca 2018 r.)

Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Warszawie określił zakres „Prognozy oddziaływania na środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Jedlińsk...” oraz wskazał na istotne elementy dokumentu, które należy szczegółowo przeanalizować.

„Prognoza oddziaływania na środowisko” powinna zawierać:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

„Prognoza oddziaływania na środowisko” powinna określać, analizować i oceniać:

1. istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
2. stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
3. przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne w szczególności na zdrowie ludzi. Należy uwzględnić zależności między poszczególnymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

„Prognoza oddziaływania na środowisko” powinna przedstawiać:

1. rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko,
2. rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie ustalił zakres prognozy oddziaływania na środowisko zgodny z art. 51 ust. 2 ustawy ooś oraz stopień szczegółowości. Prognoza powinna zawierać wpływ założeń i planowanych przedsięwzięć na wszystkie formy ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015r., poz. 1651, ze zm.) ze szczególnym uwzględnieniem użytków ekologicznych.

1.3. Zawartość "Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Jedlińsk na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025"

Zgodnie z Ustawą „Prawo ochrony środowiska” jednostki samorządu terytorialnego mają obowiązek opracowania „Programu Ochrony Środowiska”. Celem niniejszego "Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Jedlińsk..." jest przeprowadzenie analizy stanu obecnego środowiska naturalnego w gminie oraz określenie kierunków działań bieżących i długofalowych samorządu w zakresie ochrony środowiska.

„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Jedlińsk...” stanowi opracowanie, które ma za zadanie umożliwienie kompleksowego i efektywnego zarządzania ochroną środowiska. Ma on zapewnić niezbędną koordynację działań proekologicznych w gminie, przyczynić się do rozwiązywania istniejących problemów w tym zakresie, a także ukierunkować podejmowane działania w celu przeciwdziałania mogącym pojawić się w przyszłości zagrożeniom.

Projekt "Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Jedlińsk..." składa się z rozdziałów:

- Przedmiot i zakres opracowania
- Podstawy i cel opracowania
- Metodyka opracowania programu
- Charakterystyka Gminy Jedlińsk
- Diagnoza aktualnego stanu środowiska na terenie Gminy Jedlińsk
- Cele w zakresie ochrony środowiska dla Gminy Jedlińsk
- Priorytety w zakresie ochrony środowiska dla Gminy Jedlińsk
- Zarządzanie ochroną środowiska
- Wdrażanie Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Jedlińsk
- Streszczenie w języku niespecjalistycznym

1.4. Cele "Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Jedlińsk na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025"

Priorytety:

Poprawa stanu środowiska w poszczególnych obszarach interwencji gminy Jedlińsk
Rozwój gospodarczy przyjazny środowisku naturalnemu gminy

Działania w "Programie Ochrony Środowiska dla gminy Jedlińsk..." realizowane będą w podziale na obszary interwencji:

- Ochrona klimatu i jakości powietrza
- Zagrożenie hałasem
- Gospodarka wodno-ściekowa
- Gleby
- Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów
- Zasoby przyrodnicze

2. Analiza stanu środowiska naturalnego gminy Jedlińsk

2.1. Stan środowiska przyrodniczego gminy

Gmina Jedlińsk to gmina wiejska województwa mazowieckiego, położona w północnej części powiatu radomskiego, na osi drogi ekspresowej Nr 7 Warszawa – Radom - Kraków. Powierzchnia gminy wynosi 139 km² (13 872 ha). Ludność gminy to 14 326 mieszkańców (stan na 31.12.2017). Gęstość zaludnienia kształtuje się na poziomie około 103 osoby/km². W skład gminy wchodzi 31 sołectw.

Różnorodność biologiczna

Teren gminy charakteryzuje się niską zasobnością w lasy. Całkowity obszar leśny to zaledwie 2089,1ha (14,9% obszaru gminy). Wskaźnik lesistości jest niższy od średniej lesistości powiatu (26,8%). Struktura własnościowa gruntów leśnych przedstawia się następująco:

- grunty leśne publiczne – 713,11 ha, w tym w 95% w zarządzie Lasów Państwowych;
- grunty leśne prywatne – 1376,00 ha.

Lasy publiczne są własnością Skarbu Państwa oraz gminy. Prywatne grunty leśne to zdecydowana własność osób fizycznych (1364 ha) oraz w niewielkim zakresie wspólnot gruntowych (6,0 ha). W lasach przeważają siedliska borowe oraz mieszane. Najwięcej lasów własności prywatnej znajduje się w miejscowościach: Bierwce, Boża Wola i Wola Bierwiecka.

Obszary prawnie chronione

Na terenie gminy Jedlińsk nie występują elementy środowiska przyrodniczego, które objęte zostały formami ochrony poza pomnikami przyrody oraz użytkami ekologicznymi.

Charakterystyka form ochrony przyrody na terenie gminy Jedlińsk:

Nazwa formy ochrony przyrody	Krótką charakterystyka
Pomniki przyrody	nieożywiony: skałki (grupa 21 skałek)
	drzewo, gatunek: Dąb szypułkowy - Quercus robur; pierśnica: 168,0cm; wysokość: 25,0m, rośnie w odl. 60m na wprost od głównego wejścia od pałacu Gombrowiczów
	drzewo, gatunek: Dąb szypułkowy - Quercus robur; pierśnica: 96,0cm; wysokość: 19,0m, rośnie w odl. 20m od bocznego wejścia pałacu Gombrowiczów
	nieożywiony: skałki (grupa 4 skałek)
	nieożywiony: skałki (grupa 2 skałek)
	nieożywiony: skałki (grupa 3 skałek)
	nieożywiony: skałka
Użytki ekologiczne	drzewo, gatunek: Dąb szypułkowy - Quercus robur; pierśnica: 144,0cm; wysokość: 22,5m, rośnie w północnej części działki 737
	użytek 137 - silnie wilgotne torfowisko, pow. 11,10 ha, nr ewid. działki: 8/2, 9/3, 13, 14
	użytek 138 - zagłębienie terenu silnie wilgotne, pow. 0,75 ha, nr ewid. działki: 14, 19

Na terenie gminy znajdują się ponadto tereny zabytkowe wpisane do wojewódzkiego rejestru zabytków i ewidencji zabytków. Są to: cmentarz rzymsko-katolicki w Jedlińsku, Zespół dworski w Piastowie, Zespół pałacowo-parkowy we Wsoli, Zespół dworsko-parkowy w Klwatach, park w Bierwcach, cmentarz rzymsko-katolicki w Lisowie, cmentarz rzymsko-katolicki w Jankowicach, park w Jedlance.

Ukształtowanie powierzchni, geologia

Pod względem geograficznym (zgodnie z regionalizacją geograficzną J. Kondrackiego) gmina Jedlińsk położona jest w pasie Nizin Środkowopolskich, na styku makroregionu Wzniesienia Południowomazowieckie, mezoregion Równina Radomska (w południowej części gminy) oraz makroregionu Nizina Środkowomazowiecka, mezoregion Równina Kozienicka (w centralnej i północnej części). Jest to teren generalnie płaski, rozcięty doliną rzeki Radomki i jej dopływów. Największy płat wysoczyzny rozciąga się od doliny Tymianki po dolinę Radomki. Spadki terenu są niewielkie, mieszczą się w granicach do 6%. Powierzchnia wysoczyzny urozmaicona jest ciągami wydmy występujących na całym obszarze gminy z wyjątkiem części środkowo-zachodniej oraz form zbliżonych do ozów w części południowej. Najniżej położone tereny znajdują się w centralnej części gminy w dolinie Radomki.

Pod względem geologicznym obszar gminy leży na południowo-zachodnim skraju niecki brzeźnej, zwanej w tej części nieką mazowiecko – lubelską, w niewielkiej odległości na południe od obrzeża Gór Świętokrzyskich. Najstarszymi osadami stwierdzonymi wierceniami w okolicy gminy są osady jury górnej reprezentowane przez: wapienie, margle, wapienie dolomityczne, oolitowe i organodetrytyczne, zlepy muszlowe, iłowce i mułowce margliste oraz piaskowce wapniste. Na nich położone są osady kredy: piaskowce, mułowce, iłowce, margle, wapienie i piaski glaukonitowo-fosforytowe oraz opoki i gezy. Głównymi surowcami mineralnymi występującymi na terenie gminy są piaski różnoziarniste, żwiry i sporadycznie pospółki.

Gleba

Gleby tego terenu w większości są mało urodzajne przeważają gleby brunatnoziemne -brunatne (właściwe i wylugowane) oraz gleby płowe wytworzone z piasków słabogliniastych i gliniastych oraz żwirów. Część gleb powstała z glin zwałowych ciężkich oraz z glin, pyłów i ilów różnej genezy. Na terenie gminy występują też gleby bielicoziemne. W dolinach rzecznych i obniżeniach wytworzyły się mady i gleby hydromorficzne.

Wody powierzchniowe i podziemne

Hydrograficznie teren gminy położony jest w dorzeczu Wisły, w obrębie zlewni II rzędu Radomki (lewy dopływ Wisły). Rzeki tego terenu to Radomka i jej lewostronny dopływ Tymianka oraz Mleczna (część wschodniej granicy gminy). Wody powierzchniowe uzupełniają małe starorzecza, bagienne oczka śródleśne oraz stawy rybne.

Geologicznie wody podziemne związane są z utworami: czwartorzędowymi, kredowymi i jurajskimi. Zasadnicze znaczenie dla zaopatrzenia w wodę ma poziom kredowy, a następnie górnójurajski. W obrębie gminy wydzielone zostały dwa Główne Zbiorniki Wód Podziemnych: Niecka Radomska Nr 405 i Subniecka Warszawska Nr 215.

Gmina Jedlińsk znajduje się w zasięgu dwóch GZWP:

- Nr 405 Niecka Radomska (południowa część gminy) - zbiornik w utworach kredy górnej, o szacunkowych zasobach dyspozycyjnych 820 tys. m³/dobę i średniej głębokości ujęć 30-70 m,
- Nr 215 Subniecka Warszawska (północna część gminy) - zbiornik triasowy, o szacunkowych zasobach dyspozycyjnych 250 tys. m³/dobę i średniej głębokości ujęć 160 m.

Klimat

Gmina Jedlińsk leży w strefie klimatu umiarkowanie ciepłego o charakterze przejściowym. Ze względu na cechy szczególne wchodzi w skład radomskiej dzielnicy klimatycznej (według Gumińskiego). Podstawowe parametry klimatu przedstawiają się następująco:

- średnia roczna temperatura wynosi +7,5°C
- średnia temperatura najcieplejszego miesiąca to +18,5°C (lipiec)
- średnia temperatura najchłodniejszego miesiąca (styczeń) waha się od -4 do -3 °C
- lato termiczne (czyli okres z temperaturą powyżej 15°C) trwa około 90 dni
- okres wegetacyjny trwa około 210 dni
- okres, w którym temperatury są poniżej 0°C trwa 90 dni
- okres zalegania pokrywy śnieżnej wynosi 70 dni
- średnioroczne opady atmosferyczne nie przekraczają 600 mm, największa suma opadów przypada na okres letni (około 350 mm)
- dominują wiatry zachodnie (ze wskaźnikiem 21% czasu trwania), często występują wiatry południowo-zachodnie i północno-zachodnie.

Surowce mineralne

Głównymi surowcami występującymi na terenie gminy są piaski różnoziarniste, żwiry, gliny, torfy, węgiel brunatny. Według *Bilansu zasobów kopalin w Polsce* w gminie udokumentowane są 3 złoża: Jedlanka, Grabina i Ludwików.

Na skalę przemysłową w gminie nie są wydobywana żadne kopaliny.

Piaski i żwiry wodno-lodowcowe występują w północno-wschodniej i północnej części gminy. Natomiast piaski, żwiry i głazy moren czołowych występują w południowej części gminy. Wiele złóż piasków i żwirów było wykorzystywanych na potrzeby lokalne, bez koncesji, są wyeksploatowane w znacznym stopniu („Biały Ług”, „Wielogóra-Grabina”, „Wielogóra- Wydmy”, „Wydmy Smolarskie”). W roku 2017 na potrzeby budowy obwodnicy Radomia na terenie gminy eksploatowane były złoża piasku w 3 nowych kopalniach złoża piasku i gliny: "Kamińsk", "Narty" i "Narty II".

Gospodarka odpadami

Instalacje regionalne do obsługi regionu południowego według „Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla województwa mazowieckiego na lata 2016-2021 z uwzględnieniem lat 2022-2027”:

- Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych: Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych, ul Witosza 94, 26-600 Radom,
- Kompostownia odpadów zielonych i innych odpadów ulegających biodegradacji: Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych, ul Witosza 94, 26-600 Radom,
- Składowiska odpadów komunalnych: Składowisko odpadów w m. Radom-Wincentów, Składowisko odpadów w m. Warka, gm. Warka.

W gminie prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów komunalnych (segregacja „u źródła”), indywidualni wytwórcy odpadów (gospodarstwa domowe jednorodzinne) gromadzą je w workach przeznaczonych do segregacji odpadów z podziałem na następujące frakcje:

- tworzywa sztuczne, metale (worek żółty),
- szkło (worek zielony),
- papier, makulatura (worek niebieski),

- odpady biodegradowalne w tym zielone (worek brązowy)

Odpady niesegregowane odbierane są w pojemnikach.

Odpady z gospodarstw są odbierane w zależności od rodzaju: odpady zmieszane - dwa razy w miesiącu, odpady segregowane - raz w miesiącu, odpady biodegradowalne w tym zielone – raz w miesiącu, popiół i żużel - raz w miesiącu w sezonie grzewczym, odpady wielkogabarytowe i elektroodpady – dwa raz w roku.

Na terenie gminy funkcjonuje Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) zlokalizowany na placu Zakładu Gospodarki Komunalnej w Jedlińsku. Został on uruchomiony 1 lipca 2013 r. i przyjmuje odpady w dniach powszednich oraz w dwie soboty w miesiącu.

Odpady komunalne z nieruchomości zamieszkałych z terenu gminy Jedlińsk odbierane są przez firmę wyłonioną w drodze postępowania przetargowego. Obecnie odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych zajmuje się firma Tönsmeier Wschód Sp. z o.o (ul. Wrocławska 3, 26-600 Radom). Odebrane odpady z terenu gminy dostarczane są do Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych (ZUOK) zarządzanego przez miejską spółkę PPUH RADKOM. Instalacja ta, zgodnie z zapisami „Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami Komunalnymi dla Mazowsza na lata 2012-2017 z uwzględnieniem lat 2018-2023” stanowi instalację regionalną.

3. Problemy ochrony środowiska w gminie Jedlińsk, istotne z punktu wdrażania projektu "Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Jedlińsk na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025"

3.1. Degradacja gleb i powierzchni ziemi

Na terenie gminy Jedlińsk przeważają gleby brunatnoziemne – brunatne (właściwe i wyługowane) oraz gleby płowe wytworzone z piasków słabogliniastych i gliniastych oraz żwirów. Około 60 % powierzchni gleb na terenie gminy wykazuje odczyn kwaśny lub bardzo kwaśny (pH poniżej 5,5). Gleby takie cechują się ponadto niską zawartością azotu i potasu, przy wysokich zawartościach magnezu i fosforu.

Główne zagrożenia i problemy:

Jakość gleb w gminie nie jest najlepsza, przeważają gleby niskich klas bonitacyjnych o wysokim zakwaszeniu i wysoką absorpcją metali ciężkich. Do zagrożeń należy zaliczyć także:

- degradację powierzchni ziemi spowodowaną rozbudową infrastruktury technicznej zaopatrzenia w energię i wodę, a także rozbudową sieci drogowe
- lokalne zanieczyszczenie gleb metalami ciężkimi głównie w sąsiedztwie szlaków komunikacyjnych.

3.2. Zagrożenia wód powierzchniowych i podziemnych

Na terenie gminy Jedlińsk w ostatnich latach prowadzono badania rzek: Radomki i Tymianki – po 1 punkcie pomiarowym. W poniższej tabeli przedstawiono wyniki badań poszczególnych rzek przeprowadzonych w latach 2014 i 2016.

Wyniki badań rzeki Radomka, Tymianka i Mleczna w badanych punktach pomiarowych:

Nazwa jednolitej części wód (rok najnowszych badań)	Nazwa punktu pomiarowo-kontrolnego	Gmina	Klasa elementów biologicznych (rok badań)	Klasa elementów fizykochemicznych	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan jcw
Radomka (2016)	Wieniawa	Wieniawa	3	2	umiarkowany	poniżej dobrego	zły
	Lisów	Jedlińsk	3	2	umiarkowany	poniżej dobrego	zły
	Ryczywół – most drogowy	Kozienice	3	2	umiarkowany	poniżej dobrego	zły
Tymianka (2014)	Jedlińsk, ujście do Radomki	Jedlińsk	3	3	umiarkowany	-	zły
Mleczna (2014)	Owadów, ujście do Radomki	astrzębia	3	4	umiarkowany	-	zły

Źródło – WIOŚ Warszawa

PSD_sr – poniżej stanu dobrego, przekroczone stężenia średnioroczne

W badanych punktach rzeki Radomka, Tymianka i Mleczna prowadziły wody złej jakości. Stan i potencjał ekologiczny rzek oceniono na umiarkowany. Stan chemiczny określono poniżej stanu dobrego (rzeka Radomka).

W celu ochrony wód sporządzono „Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły” (PGW). Dokument wyznacza cele środowiskowe dla jednolitych części wód i obszarów chronionych (ustala wartości graniczne wybranych wskaźników jakości wód dla poszczególnych JCWP, JCWPd i obszarów chronionych). Zgodnie z zapisami w/w dokumentu, dla naturalnych części wód celem środowiskowym będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego, natomiast dla silnie zmienionych oraz sztucznych części wód - co najmniej dobrego potencjału ekologicznego.

Według map obrazujących granice Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd), podział na lata 2016 - 2021 – mapy dostępne na stronie Państwowej Służby Hydrogeologicznej (e-PSH, <http://epsh.pgi.gov.pl/>), teren gminy położony jest w regionie wodnym Środkowej Wisły, w obrębie Jednolitej Części Wód Podziemnych nr 74 i 87.

Charakterystyka JCWPd obejmujących teren gminy Jedlińsk

Jednolita część wód podziemnych (JCWPd)		Lokalizacja			Ocena stanu		Ocena ryzyka
Europejski kod JCWPd	Nazwa JCWPd	Region wodny	Nazwa dorzecza	RZWGW	ilościowego	chemicznego	
PLGW230074	74	Środkowej Wisły	Wisła	Warszawa	dobry	dobry	niezagrożony
PLGW230087	87	Środkowej Wisły	Wisła	Warszawa	dobry	dobry	niezagrożony

Źródło - <https://www.pgi.gov.pl/psh/zadania-psh/8913-zadania-psh-jcwpd.html>

Główne zagrożenia i problemy:

- nie oczyszczone ścieki komunalne, przemysłowe
- nieszczelne instalacje bezodpływowych zbiorników na nieczystości
- spływy powierzchniowe z terenów rolniczych, komunikacyjnych i przemysłowych
- dopływ zanieczyszczonych wód powierzchniowych z poza terenu gminy
- zanieczyszczenia naturalne, które pochodzą z domieszek zawartych w wodach powierzchniowych i podziemnych – np. zasolenie, zanieczyszczenie związkami żelaza

3.3. Powietrze atmosferyczne

Obszar województwa mazowieckiego podzielono na 4 strefy oceny: aglomeracja warszawska (kod strefy PL1401), miasto Płock (kod strefy PL1402), miasto Radom (kod strefy PL1403) i strefę mazowiecką (kod strefy PL1404). W poniższych tabelach przedstawiono wyniki klasyfikacji w latach 2011-2015 strefy mazowieckiej, do której należy gmina Jedlińsk, dla poszczególnych zanieczyszczeń powietrza pod kątem ochrony zdrowia oraz ochrony roślin.

Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia (z uwzględnieniem krajowych norm dla uzdrowisk)

Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy												
	SO ₂	NO ₂	PM10	Pb	C ₆ H ₆	CO	As	Cd	Ni	BaP	PM2,5	O ₃ *	O ₃ **
PL1404	rok 2012												
	A	A	C	A	A	A	A	A	A	C	C	A	D2
	rok 2013												
	A	A	C	A	A	A	A	A	A	C	C	A	D2
	rok 2014												
	A	A	C	A	A	A	A	A	A	C	C	A	D2
	rok 2015												
	A	A	C	A	A	A	A	A	A	C	C	A	D2
	rok 2016												
	A	A	C	A	A	A	A	A	A	C	C	C	D2

* według poziomu docelowego, ** według poziomu celu długoterminowego

Źródło – WIOŚ Warszawa

Klasyfikacja strefy mazowieckiej według parametrów, z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych dla ochrony roślin

Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy			
	SO ₂	NO _x	O ₃ (według poziomu docelowego)	O ₃ (według poziomu długoterminowego)
PL 1404	rok 2012			
	A	A	A	D2
	rok 2013			
	A	A	A	D2
	rok 2014			
	A	A	A	D2
	rok 2015			
	A	A	A	D2
	rok 2016			
	A	A	A	D2

Źródło – WIOŚ Warszawa

Wyniki klasyfikacji strefy mazowieckiej w 2016 roku przedstawiają się następująco:

- ze względu na ochronę zdrowia dla zanieczyszczeń takich jak dwutlenek azotu (NO₂), dwutlenek siarki (SO₂), benzen (C₆H₆), ołów (Pb), arsen (As), kadm (Cd), nikiel (Ni), tlenek węgla (CO) strefę zaliczono do klasy A. Oznacza to, że w obszarze strefy standardy imisyjne dla tych zanieczyszczeń zostały dotrzymane. Natomiast dla opadu pyłu PM₁₀, PM_{2,5} oraz benzo(a)pirenu strefa mazowiecka zaliczana jest do klasy C, co oznacza niedotrzymanie unormowanych poziomów. Dla ozonu notuje się przekroczenia zarówno w zakresie poziom docelowego, jak również celu długoterminowego. Za prawdopodobne przyczyny tego zjawiska uznać należy przede wszystkim procesy spalania paliw w celach energetycznych i technologicznych oraz komunikacyjnych. Duży jest napływ zanieczyszczeń spoza województwa;
- ze względu na ochronę roślin przekroczenia notuje się dla ozonu.

Przedstawione informacje dotyczą podstawowych zanieczyszczeń powietrza w skali całej strefy badania i stanowią wyłącznie punkt wyjścia do oceny jakości powietrza w obszarze gminy. Stan powietrza w ujęciu lokalnym zależy od charakteru zainwestowania terenu, wielkości i gęstości źródeł emisji, jak również od ilości ładunków napływających z terenów sąsiednich.

Rolniczy charakter gminy Jedlińsk oraz brak lokalizacji energochłonnego przemysłu wpływa pozytywnie na stan środowiska, w tym na jakość powietrza. Do ogrzewania budynków wykorzystuje się lokalne kotłownie i paleniska węglowe, dlatego niska emisja to podstawowe źródło zanieczyszczeń, które najsilniej oddziałuje w sezonie grzewczym. Na stan czystości powietrza w gminie Jedlińsk wpływ będą miały również ponadregionalne zanieczyszczenia gazowe i pyłowe pochodzące z ośrodków przemysłowych.

Największy wpływ na stan powietrza atmosferycznego w gminie ma komunikacja samochodowa oraz spalanie paliw w kotłowniach (lokalne kotłownie i paleniska domowe). O jakości powietrza na terenie gminy decydują nie tylko miejscowe emisje, ale i zanieczyszczenia pochodzące z zewnątrz, szczególnie z miasta Radom i aglomeracji warszawskiej.

Działania proekologiczne prowadzone przez gminę powinny ograniczyć tzw. niską emisję zanieczyszczeń do atmosfery. Należą do nich: modernizacja źródeł ciepła, korzystanie z paliw ekologicznych, itp.

Gmina posiada opracowany „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Jedlińsk na lata 2016-2020”, w którym przedstawiono plan działań mających na celu ograniczenie niskiej emisji oraz poprawę efektywności energetycznej.

Główne zagrożenia i problemy:

- emisja powierzchniowa z palenisk domowych i lokalnych kotłowni (emisja niska),
- brak scentralizowanego systemu zaopatrzenia w energię cieplną,
- niska sprawność systemów indywidualnych źródeł energii,
- zbyt powolny proces termomodernizacji budynków,
- niewielkie wykorzystanie lokalnych możliwości w zakresie OZE,
- emisja komunikacyjna, nasilenie ruchu drogowego, zły stan nawierzchni dróg
- brak systemu wsparcia dla osób fizycznych zainteresowanych instalacją OZE np. kolektorów słonecznych,
- brak systemu sieci dystrybucyjnej gazu ziemnego na terenie gminy.

3.4. Zasoby przyrodnicze

Działania w zakresie ochrony przyrody powinny obejmować ochronę prawnie chronionych form przyrody oraz terenów zielonych i lasów, jak również możliwość wykorzystania tych terenów dla rozwoju turystyki.

Zagrożenia dla terenów pod ochroną:

- słabe rozpoznanie zasobów przyrodniczych gminy
- mała lesistość obszaru gminy, brak ciągłości obszarów leśnych, co uniemożliwia przemieszczanie się niektórych gatunków zwierząt
- nielegalne wysypiska śmieci
- zagrożenia komunikacyjne występujące wzdłuż drogowych szlaków komunikacyjnych związane ze stałym użytkowaniem szlaku oraz z przewozem materiałów niebezpiecznych

Dla lasów ogólnymi zagrożeniami są: pożary, kradzieże drewna, zaśmiecanie ich w pobliżu terenów mieszkaniowych, rekreacyjnych i dróg.

Powodzie i podtopienia zagrażają terenom położonym w dolinie rzek - rzeki nie są obwałowane przeciwpowodziowo, silnie meandrują i tworzą rozlewiska. Potencjalna groźba powodzi może nastąpić w wyniku gwałtownego wezbrania wody lub intensywnych opadów atmosferycznych.

3.5. Hałas

Źródłem hałasu na terenie gminy Jedlińsk jest przede wszystkim transport drogowy i transport kolejowy.

Głównymi ciągami komunikacyjnymi gminy są drogi krajowe, powiatowe i gminne. Z układu dróg tworzących ciągi komunikacyjne na obszarze gminy, największą uciążliwość hałasową stanowi droga krajowa nr 7 oraz drogi powiatowe o dużym natężeniu ruchu. Hałas komunikacyjny generowany jest także w okolicach linii kolejowej nr 8 Warszawa - Kraków.

W ostatnich latach na drogach zlokalizowanych na terenie gminy Jedlińsk nie prowadzono badań natężenia hałasu. Można przypuszczać, że wzdłuż dróg krajowych i powiatowych, poziom hałasu może chwilowo przekraczać dopuszczalne normy. Dopuszczalny poziom hałasu komunikacyjnego w porze dziennej dla terenów zabudowanych nie powinien przekraczać 65 dB, natomiast w porze nocnej 56 dB.

Główne zagrożenia i problemy:

- problemy komunikacyjne – nieprzystosowanie nawierzchni do występującego natężenia ruchu i obciążenia (duży udział pojazdów ciężarowych powoduje szybkie niszczenie nawierzchni)
- niekorzystne zjawisko rozszerzania się obszarów zagrożonych hałasem samochodowym
- brak inwentaryzacji obszarów, na których występują przekroczenia wartości normatywnych hałasu w środowisku, a w szczególności obszarów, na których przekroczone są wartości progowe hałasu w środowisku.

3.6. Pola elektromagnetyczne

Dopuszczalne poziomy PEM w środowisku określone są dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i dla miejsc dostępnych dla ludności. Promieniowanie elektromagnetyczne na terenie województwa mazowieckiego mierzone jest w centralnych dzielnicach lub osiedlach miast o liczbie mieszkańców powyżej 50 tys., poniżej 50 tys. oraz na terenach wiejskich. Na terenie gminy Jedlińsk nie były prowadzone pomiary promieniowania elektromagnetycznego, najbliższym położonym miejscem objętym pomiarami jest miasto Radom. W żadnym punkcie pomiarowym na terenie województwa nie odnotowano wartości przekraczającej dopuszczalną wartość składową elektryczną $E=7V/m$ określoną w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. z 2003r. Nr 292 poz. 1883 z późn., zm.)

W stosunku do przesyłowych linii elektroenergetycznych oraz obiektów z nimi związanych przyjmuje się, że:

- szkodliwy wpływ linii energetycznych o napięciu 110, 220 i 400 kV obejmuje strefę o szerokości od 12 do 25m od osi linii w obie strony,
 - uciążliwość stacji transformatorowych zamyka się w granicach obiektu.
- Uciążliwość masztów telefonii komórkowej mieści się w ich strefach ochronnych.

Główne zagrożenia i problemy:

- lokalizacja źródeł promieniowania w pobliżu miejsc zamieszkania.

3.7. Gospodarka odpadami

Zorganizowany system gospodarki odpadami w gminie zapewnia odbiór odpadów komunalnych zmieszanych i zbieranych selektywnie, odpadów niebezpiecznych (w tym azbestu).

Odpady komunalne zebrane z terenu gminy Jedlińsk w latach 2013-2017 w Mg

Rodzaj	2013	2014	2015	2016	2017
Odpady zmieszane	1246,10	1387,10	1420,60	1473,240	1671,240
Ilości odpadów zebranych selektywnie					
Papier i tektura (20 01 01)	16,40	8,0	2,9	1,22	1,52
Szkło (20 01 02)	94,30	8,5	1,0	1,23	0,52
Plastik (20 01 39)	26,50	11,3	4,7	1,58	3,05
Metale (20 01 40)	2,30	0,3	0,40	-	0,03
Odpady papieru, metali sztucznych, szkła (EX 20 01 99)	2,60	-	-	-	-
Opakowania z papieru i tektury (15 01 01)	68,30	116,10	151,70	87,726	37,195
Opakowania z tworzyw sztucznych (15 01 02)	34,10	74,50	121,60	99,636	23,788
Opakowania z metali (15 01 04)	1,0	3,7	2,6	5,784	1,503
Opakowania ze szkła (15 01 07)	59,40	99,0	102,40	91,723	25,404
Zmieszane odpady opakowaniowe (15 01 06)	1,1	1,2	1,80	4,36	75,14
Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny (20 01 99)	-	-	85,20	249,80	494,92

Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu "Program Ochrony Środowiska dla Gminy Jedlińsk na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025"

Drewno inne niż wymienione w 20 01 37 (20 01 38)	-	-	0,70	-	-
Ogółem:	306	322,6	475	543,059	663,07

Źródło – dane Urzędu Gminy w Jedlińsku

Ilości odpadów komunalnych i innych zebrane w PSZOK w Jedlińsku od lipca 2013r. do grudnia 2017r. w Mg

Rodzaj odpadu	Kod odpadu	07.2013	2014	2015	2016	2017
Papier i tektura	20 01 01	0	0,4	0	0	0
Szkło	20 01 02	1,1	0,4	0	0	0
Drewno inne niż wymienione w 20 01 37	20 01 38	0,1	0,3	0,9	0	0
Tworzywa sztuczne	20 01 39	0,2	2,0		0	0
Metale	20 01 40			0,4	0	0
Zużyte opony	16 01 03	1,3	5,0	7,7	8,000	4,600
Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	17 01 01	0,3	2,5	8,5	10,100	0
Urządzenia zawierające freony	20 01 23*	0	2,2	1,5	2,202	1,898
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	20 01 35*	0	1,9	4,2	3,121	4,298
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	20 01 36	0	3,1	1,2	1,883	1,124
Opakowania ze szkła	15 01 07	0	0	0,9	5,040	6,880
Opakowania z tworzyw sztucznych	15 01 02	0	0	0	0,100	3,34
Odpady wielkogabarytowe	20 03 07	0	0	0	1,140	5,660
Odpady ulegające biodegradacji	20 02 01	0	0	0	3,120	1,460
Opakowania z papieru i tektury	15 01 01	0	0	0	0,266	1,880
Ogółem	-	3	17,8	25,3	34,972	31,14

Źródło – dane Urzędu Gminy w Jedlińsku

W gminie obowiązuje „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Jedlińsk na lata 2009-2032 (aktualizacja). Azbest z gminy jest sukcesywnie usuwany.

Ilość zebranych odpadów azbestowych w gminie Jedlińsk w latach 2013-2017 w Mg

Wyszczególnienie	2013	2014	2015	2016	2017
Ilość zebranych odpadów azbestowych	501,87	125,40	116,94	149,70	130,71

Źródło – dane Urzędu Gminy w Jedlińsku

Główne zagrożenia i problemy:

- występowanie odpadów niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych,
- niedostateczne wykorzystywanie odpadów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego jako źródła energii odnawialnej,
- niewystarczająca świadomość ekologiczna społeczeństwa,
- niezgodne z prawem pozbywanie się odpadów („dzikie wysypiska”, spalanie odpadów w gospodarstwach domowych).

4. Główne cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym, regionalnym i ich uwzględnienie podczas opracowania "Programu Ochrony Środowiska..."

Polityka ochrony środowiska jest jedną z najważniejszych polityk Unii Europejskiej, ponieważ obejmuje swym zakresem wszystkie dziedziny życia społeczno-gospodarczego oraz przewiduje realizację działań o efektach długofalowych (charakter horyzontalny). Dlatego też polityka wspólnotowa musi znajdować odzwierciedlenie w strategiach niższego rzędu.

Cele wskazane w dokumentach strategicznych	Zadania zaplanowane w Programie powiązane z celami i kierunkami wskazanymi w dokumentach strategicznych
Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020r.	
Cel główny Strategii realizowany będzie poprzez cele szczegółowe i kierunki interwencji: Cel 1. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska: 1.1. Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin 1.2. Gospodarowanie wodami dla ochrony przed powodzią, suszą i deficytem wody 1.3. Zachowanie bogactwa różnorodności biologicznej, w tym wielofunkcyjna gospodarka leśna 1.4. Uporządkowanie zarządzania przestrzenią Cel 2. Zapewnienie gospodarce krajowej bezpiecznego i konkurencyjnego zaopatrzenia w energię: 2.1. Lepsze wykorzystanie krajowych zasobów energii 2.2. Poprawa efektywności energetycznej 2.3. Zapewnienie bezpieczeństwa dostaw importowanych surowców energetycznych 2.4. Modernizacja sektora elektroenergetyki zawodowej, w tym przygotowanie do wprowadzania energetyki jądrowej 2.5. Rozwój konkurencji na rynkach paliw i energii oraz umacnianie pozycji odbiorcy 2.6. Wzrost znaczenia rozproszonych odnawialnych źródeł energii 2.7. Rozwój energetyki na obszarach podmiejskich i wiejskich 2.8. Rozwój systemu zaopatrywania nowej generacji pojazdów wykorzystujących paliwa alternatywne Cel 3. Poprawa stanu środowiska 3.1. Zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki 3.2. Racjonalne gospodarowanie odpadami, w tym wykorzystanie ich na cele energetyczne 3.3. Ochrona powietrza, w tym ograniczenie oddziaływania energetyki	• Budowa i rozbudowa SUW Wierchowiny • Budowa sieci wodociągowej rozdzielczej w miejscowości Klwaty • Budowa sieci wodociągowej rozdzielczej w miejscowości Narty • Budowa wodociągu w miejscowości Kruszyna • Odwodnienie SUW Jedlińsk • Budowa kanalizacji Wsola – Wielogóra • Przebudowa przepompowni ścieków, Jedlińsk ulica Warecka • Termomodernizacja siedziby ZGK w Jedlińsku • Termomodernizacja budynku GOPS i zasobu mieszkaniowego gminy w Jedlińsku • Termomodernizacja budynku GCKiKF w Jedlińsku • Gazyfikacja miejscowości: Jedlanka, Gutów, Bród, Ludwików, Gryzów, Mokrosęk • Gazyfikacja miejscowości: Piastów, Klwaty, Kamińsk

3.4. Wspieranie nowych i promocja polskich technologii energetycznych i środowiskowych	
3.5. Promowanie zachowań ekologicznych oraz tworzenie warunków do powstawania zielonych miejsc pracy.	
Polityka Energetyczna Polski do 2030 roku	
Kierunki: • poprawa efektywności energetycznej • wzrost bezpieczeństwa dostaw paliw i energii • wytwarzanie i przesyłanie energii elektrycznej oraz ciepła • rozwój wykorzystywania odnawialnych źródeł energii, • ograniczenie oddziaływania energetyki na środowisko	• Termomodernizacja siedziby ZGK w Jedlińsku • Termomodernizacja budynku GOPS i zasobu mieszkaniowego gminy w Jedlińsku • Termomodernizacja budynku GCKiKF w Jedlińsku
Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2020 z perspektywą do roku 2030	
Celem głównym jest poprawa jakości życia mieszkańców Polski, szczególnie ochrony ich zdrowia i warunków życia, z uwzględnieniem ochrony środowiska, z jednoczesnym zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju	Jak wyżej.
Plan Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Wisły	
Dla naturalnych części wód celem jest osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego i dla silnie zmienionych i sztucznych części wód – co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. Ponadto, w obydwu przypadkach, w celu osiągnięcia dobrego stanu/potencjału konieczne będzie dodatkowo utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego. Dla wód podziemnych określono następujące główne cele środowiskowe: • Zapobieganie dopływowi lub ograniczenie dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych • Zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych • Zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych • Wdrożenie działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego na skutek działalności człowieka • Dla spełnienia wymogu niepogarszania stanu części wód, dla części wód będących w co najmniej dobrym stanie chemicznym i ilościowym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu.	• Budowa i rozbudowa SUW Wierchowiny • Budowa sieci wodociągowej rozdzielczej w miejscowości Klwaty • Budowa sieci wodociągowej rozdzielczej w miejscowości Narty • Budowa wodociągu w miejscowości Kruszyna • Odwodnienie SUW Jedlińsk • Budowa kanalizacji Wsola – Wielogóra • Przebudowa przepompowni ścieków, Jedlińsk ulica Warecka
Program wodno-środowiskowy kraju	
Cele: • Niepogarszanie stanu części wód • Osiągnięcie dobrego stanu wód: dobry stan ekologiczny i chemiczny dla wód powierzchniowych, dobry stan chemiczny i ilościowy dla wód podziemnych, • Spełnienie wymagań specjalnych, zawartych w innych unijnych aktach prawnych i polskim prawie w odniesieniu do obszarów chronionych (w tym wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych, narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych, przeznaczonych do celów rekreacyjnych, do poboru wody dla zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, przeznaczonych do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym, do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie)	Jak wyżej

• Zaprzestanie lub stopniowe wyeliminowanie zrzutu substancji priorytetowych do środowiska lub ograniczone zrzuty tych substancji	
Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych	
Celem Programu jest ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczanych ścieków, a co za tym idzie – ochrona środowiska wodnego przed ich niekorzystnymi skutkami.	• Budowa kanalizacji Wsola – Wielogóra • Przebudowa przepompowni ścieków, Jedlińsk ulica Warecka
Master Plan dla wdrażania dyrektywy Rady 91/271/EWG	
Master Plan dla wdrażania dyrektywy Rady 91/271/EWG przygotowany na podstawie ustaleń z Komisją Europejską, który przedstawia sposób osiągnięcia celu wskazanego w dyrektywie Rady 91/271/EWG uwzględniając zmiany w prawodawstwie polskim oraz nową perspektywę finansową na lata 2016 – 2020. Master Plan zakłada inwestycje planowane po roku 2015 zgodnie, z którymi przyrost liczby rzeczywistych mieszkańców, którzy skorzystają z usług kanalizacyjnych w wyniku wybudowania sieci powinien wynosić: 72 367 osób, a długość sieci kanalizacyjnej planowanej do budowy ogółem to: 734,8 km.	Jak wyżej
MasterPlan dla obszaru dorzecza Wisły	
Nadrzędne cele strategiczne polityki wodnej Unii Europejskiej, które uwzględniono w dokumencie, skupiają się przede wszystkim na: • Osiągnięciu i utrzymaniu dobrego stanu oraz potencjału wód, a także związanych z nimi ekosystemów, • Zapewnieniu dostępu do zasobów wodnych dla zaspokojenia potrzeb ludności, środowiska naturalnego oraz społecznie i ekonomicznie uzasadnionych potrzeb wodnych gospodarki • Ograniczeniu negatywnych skutków powodzi i suszy oraz minimalizowaniu ryzyka wystąpienia sytuacji nadzwyczajnych • Wdrożeniu systemu zintegrowanego zarządzania zasobami wodnymi i gospodarowania wodami	Jak wyżej
Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły	
Cele główne zarządzania ryzykiem powodziowym, to: • Zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego, • Obniżenie istniejącego ryzyka powodziowego, • Poprawa systemu zarządzania ryzykiem powodziowym.	Brak zadań inwestycyjnych.
Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2022	
W gospodarce odpadami komunalnymi, w tym odpadami żywności i innymi odpadami ulegającymi biodegradacji, przyjęto następujące cele: 1) zmniejszenie ilości powstających odpadów 2) zwiększanie świadomości społeczeństwa na temat właściwego gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym odpadami żywności i innymi odpadami ulegającymi biodegradacji; 3) doprowadzenie do funkcjonowania systemów zagospodarowania odpadów zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami. 4) zmniejszenie udziału zmieszanych odpadów komunalnych w całym strumieniu zbieranych odpadów (zwiększenie udziału odpadów zbieranych selektywnie) 5) zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów, aby nie było składowanych w 2020 r. więcej niż 35% masy tych odpadów w stosunku do masy odpadów wytworzonych w 1995 r., 6) zaprzestanie składowania odpadów ulegających biodegradacji selektywnie zebranych; 7) zaprzestanie składowania zmieszanych odpadów komunalnych bez przetworzenia;	• Rozbudowa PSZOK w Jedlińsku • Rekultywacja składowiska w Urbanowie • Kontynuacja systemu zbiórki odpadów zmieszanych i segregowanych na terenie gminy

8) zmniejszenie liczby miejsc nielegalnego składowania odpadów komunalnych; 9) utworzenie systemu monitorowania gospodarki odpadami komunalnymi; 10) monitorowanie i kontrola postępowania z frakcją odpadów komunalnych wysortowywaną ze strumienia zmieszanych odpadów komunalnych i nieprzeznaczoną do składowania (frakcja 19 12 12); 11) zbilansowanie funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi w świetle obowiązującego zakazu składowania określonych frakcji odpadów komunalnych i pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych, w tym odpadów o zawartości ogólnego węgla organicznego powyżej 5% s.m. i o cieple spalania powyżej 6 MJ/kg suchej masy, od 1 stycznia 2016 r.	
Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032	
W dokumencie zostały wyznaczone następujące cele dotyczące azbestu: • Usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest • Minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych, spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju • Likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko	• Kontynuacja programu usuwania azbestu w terenie gminy
Narodowy Program Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej	
Celem głównym jest rozwój gospodarki niskoemisyjnej przy zapewnieniu zrównoważonego rozwoju kraju. Celami szczegółowymi są: • Niskoemisyjne wytwarzanie energii, • Poprawa efektywności gospodarowania surowcami i materiałami, w tym odpadami, • Rozwój zrównoważonej produkcji – obejmujący przemysł, budownictwo i rolnictwo • Transformacja niskoemisyjna w dystrybucji i mobilności	• Termomodernizacja siedziby ZGK w Jedlińsku • Termomodernizacja budynku GOPS i zasobu mieszkaniowego gminy w Jedlińsku • Termomodernizacja budynku GCKiKF w Jedlińsku
Narodowa Strategia Edukacji Ekologicznej	
Podstawowe cele zdefiniowane w NSEE to: • Upowszechnienie idei ekorozwoju we wszystkich sferach życia, uwzględniając również pracę i wypoczynek człowieka, czyli objęcie permanentną edukacją ekologiczną wszystkich mieszkańców Polski, • Wdrożenie edukacji ekologicznej jako edukacji interdyscyplinarnej na wszystkich stopniach edukacji formalnej i nieformalnej • Tworzenie wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów edukacji ekologicznej, stanowiących rozwinięcie Narodowego Programu Edukacji Ekologicznej, a ujmujących propozycje wnoszone przez poszczególne podmioty, realizujące projekty edukacyjne dla lokalnej społeczności, • Promowanie dobrych doświadczeń z zakresu metodyki edukacji ekologicznej	Cele te będą realizowane przez działania opisane w punkcie Edukacja ekologiczna
Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju, Polska 2030, Trzecia fala nowoczesności	
Wśród celów Strategia wymienia, m.in. zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochronę i poprawę stanu środowiska, wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych, zwiększenie dostępności terytorialnej Polski poprzez utworzenie zrównoważonego, spójnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego i wzrost społecznego kapitału rozwoju. Wśród wskaźników Strategia wymienia m.in. energochłonność gospodarki, udział energii ze źródeł odnawialnych w finalnym zużyciu energii,	Cele te będą realizowane przez wszystkie zaplanowane zadania w ramach poszczególnych obszarów interwencji.

emisję CO ₂ , wskaźnik czystości wód, wskaźnik odpadów niecyklingowanych.	
Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2012-2020	
Strategia ta wyznacza m.in. następujące priorytety: • Rozwój infrastruktury gwarantującej bezpieczeństwo energetyczne, sanitarne i wodne na obszarach wiejskich, • Rozwój infrastruktury transportowej gwarantującej dostępność transportową obszarów wiejskich • Rozwój infrastruktury bezpieczeństwa na obszarach wiejskich, • Ochrona środowiska naturalnego w sektorze rolniczym i różnorodności biologicznej na obszarach wiejskich, • Kształtowanie przestrzeni wiejskiej z uwzględnieniem ochrony krajobrazu i ładu przestrzennego • Adaptacja rolnictwa i rybactwa do zmian klimatu oraz ich udział w przeciwdziałaniu tym zmianom • Zrównoważona gospodarka leśna i łowiecka na obszarach wiejskich, • Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii na obszarach wiejskich	Priorytety te będą realizowane przez wszystkie zaplanowane zadania w ramach poszczególnych obszarów interwencji.
Strategia rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku Innowacyjne Mazowsze	
Cel priorytetowy: Rozwój produkcji ukierunkowanej na eksport w przemyśle zaawansowanych i średniozaawansowanych technologii oraz w przemyśle i przetwórstwie rolno-spożywczym. Cele strategiczne: • Wzrost konkurencyjności regionu poprzez rozwój działalności gospodarczej oraz transfer i wykorzystanie nowych technologii, • Poprawa dostępności i spójności terytorialnej regionu oraz kształtowanie ładu przestrzennego, • Poprawa jakości życia oraz wykorzystanie kapitału ludzkiego i społecznego do tworzenia nowoczesnej gospodarki. Ramowe cele strategiczne: • Zapewnienie gospodarce zdywersyfikowanego zaopatrzenia w energię przy zrównoważonym gospodarowaniu zasobami • Wykorzystanie potencjału kultury i dziedzictwa kulturowego oraz walorów środowiska przyrodniczego dla rozwoju gospodarczego regionu i poprawy jakości życia	Cele te będą realizowane przez wszystkie zaplanowane zadania w ramach poszczególnych obszarów interwencji.
Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020	
Osie priorytetowe wyznaczone w ramach RPOWM: 1. Wykorzystanie działalności badawczo-rozwojowej w gospodarce, 2. Wzrost e-potencjału Mazowsza, 3. Rozwój potencjału innowacyjnego i przedsiębiorczości, 4. Przejście na gospodarkę niskoemisyjną, 5. Gospodarka przyjazna środowisku, 6. Jakość życia, 7. Rozwój regionalnego systemu transportowego, 8. Rozwój rynku pracy, 9. Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem, 10. Edukacja dla rozwoju regionu, 11. Pomoc techniczna.	Niektóre zadania przewidziane w Programie będą finansowane z RPOWM. Zaplanowane zadania zgodne z celami w poszczególnych osiach priorytetowych.: • Budowa i rozbudowa SUW Wierchowiny • Budowa sieci wodociągowej rozdzielczej w miejscowości Klwaty • Budowa sieci wodociągowej rozdzielczej w miejscowości Narty • Budowa wodociągu w miejscowości Kruszyna • Odwodnienie SUW Jedlińsk • Budowa kanalizacji Wsola – Wielogóra

	• Przebudowa przepompowni ścieków, Jedlińsk ulica Warecka • Termomodernizacja siedziby ZGK w Jedlińsku • Termomodernizacja budynku GOPS i zasobu mieszkaniowego gminy w Jedlińsku • Termomodernizacja budynku GCKiKF w Jedlińsku • Gazyfikacja miejscowości: Jedlanka, Gutów, Bród, Ludwików, Gryzów, Mokrosęk • Gazyfikacja miejscowości: Piastów, Klwaty, Kamińsk • Montaż paneli fotowoltaicznych o mocy od 20 do 40 kW zlokalizowanych na dachach 16 obiektów użyteczności publicznych znajdujących się na terenie gminy • Budowa drogi gminnej Bierwce – Cmentarz • Przebudowa drogi gminnej Wsola – Marcelów – Józefówek • Przebudowa drogi gminnej Piastów-Poręby II Etap • Przebudowa drogi gminnej w Bierwieckiej Woli • Przebudowa drogi gminnej w Jedlance • Przebudowa drogi gminnej w Klwatce Szlacheckiej • Przebudowa drogi gminnej w Starych Zawadach • Przebudowa drogi gminnej Wierzchowiny – Huta • Przebudowa ul. Orkana w Wielogórze • Budowa oświetlenia drogowego w gminie Jedlińsk
Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego	
Zadaniem polityki rozwoju, w tym polityki przestrzennej województwa mazowieckiego jest dążenie do zmniejszania rozpiętości wewnątrz regionalnych, przy jednoczesnym podnoszeniu wzrostu konkurencyjności regionu, tworzenie ładu przestrzennego, równoważąc kryteria efektywności i równości.	Cele te będą realizowane przez wszystkie zaplanowane zadania w ramach poszczególnych obszarów interwencji.
Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami dla województwa mazowieckiego na lata 2016-2021 z uwzględnieniem lat 2022-2027	
Cele: 1. zmniejszenie ilości powstających odpadów (ograniczenie marnotrawienia żywności, wprowadzenie selektywnego zbierania bioodpadów z zakładów zbiorowego żywienia), 2. zwiększanie świadomości społeczeństwa na temat należytego gospodarowania odpadami komunalnymi, 3. planowanie systemów zagospodarowania odpadów zgodnych z hierarchią sposobów postępowania z odpadami (w szczególności	• Rozbudowa PSZOK w Jedlińsku • Rekultywacja składowiska w Urbanowie • Kontynuacja systemu zbiórki odpadów zmieszanych i segregowanych na terenie gminy

w kontekście antycypowanej nadwyżki mocy istniejących i planowanych do budowy instalacji do termicznego przekształcania odpadów komunalnych) 4. mając na uwadze założenia Komisji Europejskiej, ograniczenie masy odpadów komunalnych poddawanych termicznemu przekształcaniu, do 30%, 5. zmniejszenie udziału zmieszanych odpadów komunalnych w całym strumieniu zbieranych odpadów (zwiększenie udziału odpadów zbieranych selektywnie), 6. zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów, aby nie było składowanych w 2020 r. więcej niż 35% masy tych odpadów w stosunku do masy odpadów wytworzonych w 1995 r., 7. zaprzestanie składowania odpadów ulegających biodegradacji selektywnie zebranych, 8. opracowanie wskazań legislacyjnych odnośnie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych w związku z uzgadnianiem nowych wymagań BAT dla przetwarzania odpadów (emisje z instalacji, m.in. odory), 9. ograniczenie liczby miejsc nielegalnego składowania odpadów komunalnych.	
Program ochrony środowiska dla Województwa Mazowieckiego do 2022r.	
Cele w zakresie ochrony środowiska do 2022 roku: <i>Ochrona klimatu i jakości powietrza:</i> 1. Poprawia jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu 2. Osiągnięcie poziomu celu długoterminowego dla ozonu <i>Zagrożenia hałasem</i> 1. Ochrona przed hałasem <i>Pola elektromagnetyczne</i> 1. Utrzymanie dotychczasowego stanu braku zagrożeń ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym <i>Gospodarowanie wodami</i> 1. Osiągnięcie dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych 2. Ochrona przed zjawiskami ekstremalnymi związanymi z wodą <i>Gospodarka wodno-ściekowa</i> 1. Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej <i>Zasoby geologiczne</i> 1. Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi <i>Gleby</i> 1. Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu <i>Gospodarowanie odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów</i> 1. Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój województwa mazowieckiego <i>Zasoby przyrodnicze</i> 1. Ochrona różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej 2. Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej 3. Zwiększanie lesistości <i>Zagrożenia poważnymi awariami</i> 1. Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków	Wszystkie zadania zaplanowane w ramach programu wpisują się w cele strategiczne dokumentu.

Strategia Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Radomskiego do roku 2020	
Misja powiatu: Powiat Radomski to obszar zrównoważonego rozwoju, zapewniający stałą poprawę jakości życia mieszkańców, chroniący zasoby środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego, wspierający dalszy rozwój funkcji osadniczej, gospodarczej i turystyczno-rekreacyjnej. Cele: 1. Wzrost konkurencyjności gospodarki, zatrudnienia i przedsiębiorczości mieszkańców 1.1. Likwidacja niedoborów w sferze infrastruktury technicznej oraz ochrona środowiska przyrodniczego 1.2. Poprawa efektywności i specjalizacja sektora rolniczego 1.3. Rozwój aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu 1.4. Rozwój infrastruktury turystycznej 1.5. Promocja walorów i zasobów oraz rozwój współpracy międzynarodowej powiatu 2. Rozwój usług społecznych oraz tworzenie społeczeństwa obywatelskiego i informacyjnego 2.1. Podniesienie poziomu wykształcenia wiedzy i umiejętności praktycznych mieszkańców 2.2. Poprawa stanu zdrowia mieszkańców oraz opieki społecznej 2.3. Poprawa stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego 2.4. Wspieranie działań na rzecz integracji i aktywizacji prospołecznej mieszkańców 2.5. Edukacji ekologicznej i promocja ekologicznego stylu życia mieszkańców 2.6. Upowszechniania technologii informacyjnych i komunikacyjnych	Wszystkie zadania zaplanowane w ramach programu wpisują się w cele strategiczne omawianego dokumentu.
Program Ochrony Środowiska Powiatu Radomskiego	
Cele w zakresie ochrony powietrza: – sukcesywna likwidacja źródeł niskiej emisji – wprowadzanie paliw ekologicznych jako czynnika grzewczego w kotłowniach lokalnych i przemysłowych co pozwoli na ograniczenie emisji zanieczyszczeń pyłowo - gazowych emitowanych do powietrza – promowanie i wprowadzanie najlepszych dostępnych technik /BAT/ dla zakładów produkcyjnych – wzrost i promocja wykorzystania energii odnawialnej – właściwa edukacja ekologiczna Cele w zakresie hałasu i promieniowania: – wdrożenie monitoringu środowiska w zakresie hałasu przy współpracy z Mazowieckim Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska – ograniczenie emisji hałasu poprzez stosowanie ekranów zieleni wokół – najbardziej zagrożonych terenów i traktów komunikacyjnych, drogowych i kolejowych – lokalizacja źródeł promieniowania elektromagnetycznego z dala od terenów zabudowy mieszkaniowej Cele w zakresie gospodarki wodno-ściekowej: – ograniczenie poboru wód podziemnych dla celów gospodarczych, produkcji i usług – ograniczenie wodochłonności – poprawa jakości wód powierzchniowych – zapobieganie zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych ze szczególnym naciskiem na zapobieganie u źródła – zmniejszenie deficytu wód powierzchniowych	Wszystkie zadania zaplanowane w ramach programu wpisują się w cele strategiczne omawianego dokumentu.

– udział w opracowaniu pilotażowego programu ochrony wód dla zlewni Radomki W zakresie gospodarki leśnej, ochrony przyrody i łowiectwa: – zwiększanie stopnia lesistości poprzez zalesianie gruntów najslabszych – i odłogujących, zdegradowanych, ograniczenie rozdrobnienia istniejących lasów poprzez tzw. dolesianie i tworzenie kompleksów leśnych na obszarach wyznaczonych granicami polno-leśnymi, – dostosowywanie zalesień do określonych funkcji ochronnych, klimatotwórczych, społecznych – wzbogacanie siedlisk naturalnych poprzez tworzenie ekosystemów leśnych o dużym stopniu różnorodności przy udziale gatunków biocenotycznych i ograniczeniu monokultur sosnowych – propagowanie zalesień tworzonych przy udziale dotacji celowych – intensyfikacja działań w ramach nadzoru nad lasami nie stanowiącymi własności Skarbu Państwa, szczególnie mające na celu właściwe użytkowanie lasów, odnawiania zasobów leśnych, ograniczenie zrębów dewastacyjnych – szkolenie właścicieli lasów w zakresie ekologicznego gospodarowania zasobami leśnymi – współpraca z Lasami Państwowymi, Polskim Związkiem Łowieckim, Wojewódzkim Konserwatorem Przyrody i instytucjami pozarządowymi w zakresie ochrony przyrody (lasów, zadrzewień, cennych obiektów przyrody, zwierzyny dziko żyjącej), edukowanie społeczności w zakresie racjonalnego korzystania z zasobów przyrodniczych, kształtowanie środowiska naturalnego i jego ochrony Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów – działania integrujące na szczeblu regionalnym – działania integrujące na obszarze powiatu – inspirowanie działań do racjonalnej gospodarki odpadami w sektorze gospodarczym – wzorcowe postępowanie z odpadami w jednostkach podległych samorządowi powiatowemu – stała edukacja ekologiczna – właściwe postępowanie z wybranymi odpadami	
--	--

5. Zadania ujęte w projekcie "Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Jedlińsk na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025"

Zadania inwestycyjne przewidziane do realizacji na terenie gminy Jedlińsk:

Tabela 1. Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem planowanych do realizacji w latach 2018-2025

Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Lata realizacji	Szacunkowe koszty zadania	Źródła środków
OBSZAR INTERWENCJI: OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA				
Termomodernizacja siedziby ZGK w Jedlińsku	Gmina Jedlińsk	2020	brak danych	Środki własne Środki zewnętrzne
Termomodernizacja budynku GOPS i zasobu mieszkaniowego gminy w Jedlińsku	Gmina Jedlińsk	2020	brak danych	Środki własne Środki zewnętrzne

Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu "Program Ochrony Środowiska dla Gminy Jedlińsk na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025"

Termomodernizacja budynku GCKiKF w Jedlińsku	Gmina Jedlińsk	2020	brak danych	Środki własne Środki zewnętrzne
Przebudowa instalacji grzewczych w szkołach ZSP Wsola, ZSP Wierzchowiny, PSP Stare Zawady, PSP Jedlanka	Gmina Jedlińsk	2018-2020	2 000 000, 00 zł	Środki własne Środki krajowe Środki UE
Budowa oświetlenia drogowego w gminie Jedlińsk	Gmina Jedlińsk	2018	1 110 000,00 zł	Środki własne Środki krajowe Środki UE NFOŚiGW WFOŚiGW
Modernizacja oświetlenia drogowego w gminie Jedlińsk	Gmina Jedlińsk	2019 – 2020	4 100 000,00 zł	Środki własne Środki krajowe Środki UE NFOŚiGW WFOŚiGW
Gazyfikacja miejscowości: Jedlanka, Gutów, Bród, Ludwików, Gryzów, Mokroszek	Gmina Jedlińsk	2019 – 2021	brak danych	Środki własne spółki gazowej Środki mieszkańców Środki zewnętrzne
Gazyfikacja miejscowości: Piastów, Klwaty, Kamińsk	Gmina Jedlińsk	2019 – 2021	brak danych	Środki własne spółki gazowej Środki mieszkańców Środki zewnętrzne
Ograniczenie emisji zanieczyszczeń poprzez modernizację kotłowni/ pieców na terenie gminy Jedlińsk	Gmina Jedlińsk	2019 – 2025	500 000,00 zł	Środki własne Środki krajowe Środki UE NFOŚiGW WFOŚiGW Mieszkańcy
OBSZAR INTERWENCJI: ZAGROŻENIE HAŁASEM				
Budowa drogi gminnej Bierwce – Obózek - Cmentarz	Gmina Jedlińsk	2018	500 000,00 zł	Środki własne Środki krajowe Środki UE
Przebudowa drogi gminnej Wsola – Marcelów – Józefówek	Gmina Jedlińsk	2018	1 500 000,00 zł	Środki własne Środki krajowe Środki UE
Przebudowa drogi gminnej Piastów-Poręby II Etap	Gmina Jedlińsk	2019-2020	350 000,00 zł	Środki własne Środki krajowe Środki UE
Przebudowa drogi gminnej w Bierwieckiej Woli	Gmina Jedlińsk	2019 - 2020	450 000,00 zł	Środki własne Środki krajowe Środki UE
Przebudowa drogi gminnej w Jedlance	Gmina Jedlińsk	2019 - 2020	750 000,00 zł	Środki własne Środki krajowe Środki UE
Przebudowa drogi gminnej w Klwatce Szlacheckiej	Gmina Jedlińsk	2019 - 2020	900 000,00 zł	Środki własne Środki krajowe Środki UE
Przebudowa drogi gminnej w Starych Zawadach	Gmina Jedlińsk	2019 - 2020	650 000,00 zł	Środki własne Środki krajowe Środki UE
Przebudowa drogi gminnej Wierzchowiny – Huta	Gmina Jedlińsk	2019 – 2020	400 000,00 zł	Środki własne Środki krajowe

Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu "Program Ochrony Środowiska dla Gminy Jedlińsk na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025"

				Środki UE
Przebudowa ul. Orkana w Wielogórze	Gmina Jedlińsk	2019 – 2020	850 000,00 zł	Środki własne Środki krajowe Środki UE
Budowa drogi gminnej nr 350405W relacji Ludwików - Wola Gutowska w miejscowości Narty	Gmina Jedlińsk	2019 – 2020	1 500 000,00 zł	Środki własne Środki krajowe Środki UE
Przebudowa ul Jaśminowej w Jedlińsku	Gmina Jedlińsk	2019 – 2020	430 000,00 zł	Środki własne Środki krajowe Środki UE
Przebudowa ul. Topolowej w Wielogórze	Gmina Jedlińsk	2019 – 2020	500 000,00 zł	Środki własne Środki krajowe Środki UE
Przebudowa drogi gminnej od drogi powiatowej 3509W do drogi gminnej Piastów Chmielnik	Gmina Jedlińsk	2019 – 2020	400 000,00 zł	Środki własne Środki krajowe Środki UE
Budowa drogi Klwaty – Wsola (odcinek drogi 350416W)	Gmina Jedlińsk	2019 – 2020	1 500 000,00 zł	Środki własne Środki krajowe Środki UE
Budowa drogi gminnej Wierzchowiny Zielonka	Gmina Jedlińsk	2019 – 2020	900 000,00 zł	Środki własne Środki krajowe Środki UE
Budowa drogi gminnej Wierzchowiny szkoła - Boża Wola (droga gmina 350409W)	Gmina Jedlińsk	2019 – 2020	1 000 000,00 zł	Środki własne Środki krajowe Środki UE
Budowa ul. Reja w Jedlińsku	Gmina Jedlińsk	2019 – 2020	240 000,00 zł	Środki własne Środki krajowe Środki UE
Budowa ul. Lipowej w Jedlińsku wraz z oświetleniem	Gmina Jedlińsk	2019 – 2020	310 000,00 zł	Środki własne Środki krajowe Środki UE
Przebudowa drogi gminnej Lisów - PKP	Gmina Jedlińsk	2019 – 2020	420 000,00 zł	Środki własne Środki krajowe Środki UE
Przebudowa drogi gminnej w Górnej Woli	Gmina Jedlińsk	2019 – 2020	200 000,00 zł	Środki własne Środki krajowe Środki UE
Przebudowa drogi gminnej Piastów - Młyn	Gmina Jedlińsk	2019 – 2020	320 000,00 zł	Środki własne Środki krajowe Środki UE
Budowa ścieżek rowerowych na terenie Gminy Jedlińsk	Gmina Jedlińsk	2018 - 2019	1 000 000,00 zł	Środki własne Środki krajowe Środki UE
OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA				
Budowa i rozbudowa SUW Wierzchowiny	Gmina Jedlińsk	2018	1 500 000,00 zł	Środki własne Środki UE
Budowa sieci wodociągowej rozdzielczej w miejscowości Klwaty	Gmina Jedlińsk	2018	30 000,00 zł	Środki własne Środki UE
Budowa sieci wodociągowej rozdzielczej w miejscowości Narty	Gmina Jedlińsk	2018	25 000,00 zł	Środki własne Środki UE
Budowa wodociągu w miejscowości Kruszyna	Gmina Jedlińsk	2018	30 000,00 zł	Środki własne Środki UE
Odwodnienie SUW Jedlińsk	Gmina Jedlińsk	2018	150 000,00 zł	Środki własne Środki UE

Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu "Program Ochrony Środowiska dla Gminy Jedlińsk na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025"

Rozbudowa sieci wodociągowych na terenie gminy	Gmina Jedlińsk	2019 - 2025	500 000,00zł	Środki własne Środki UE
Wymiana/remont /modernizacja sieci wodociągowej na terenie gminy Jedlińsk	Gmina Jedlińsk	2019 - 2025	700 000,00zł	Środki własne Środki UE
Wymiana/remont/ modernizacja sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Jedlińsk	Gmina Jedlińsk	2019 - 2025	400 000,00zł	Środki własne Środki UE
Budowa/rozbudowa oczyszczalni ścieków na terenie gminy Jedlińsk	Gmina Jedlińsk	2019-2023	8 000 000,00zł	Środki własne Środki UE
Budowa kanalizacji sanitarnej Wsola – Wielogóra	Gmina Jedlińsk	2018 - 2019	50 000 000,00 zł	Środki własne Środki UE POLiŚ
Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Lisów	Gmina Jedlińsk	2019-2025	4 500 000,00zł	Środki własne Środki UE POLiŚ
Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Płasków	Gmina Jedlińsk	2019-2025	3 500 000,00zł	Środki własne Środki UE POLiŚ
Przebudowa przepompowni ścieków, Jedlińsk ulica Warecka	Gmina Jedlińsk	2018	40 000,00 zł	Środki własne Środki UE POLiŚ
Budowa kanalizacji deszczowej w miejscowości Jedlińsk	Gmina Jedlińsk	2019-2020	3 000 000,00 zł	Środki własne Środki UE POLiŚ
Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach nie objętych siecią kanalizacyjną	Gmina Jedlińsk	2018-2021	250 000,00 zł	Środki własne Środki UE POLiŚ Mieszkańcy

OBSZAR INTERWENCJI: Gleby				
Rekultywacja składowiska w Urbanowie	Gmina Jedlińsk	2019 – 2020	2 300 000,00 zł	Środki własne Środki UE POLiŚ NFOŚiGW
OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW				
Rozbudowa i modernizacja PSZOK	Gmina Jedlińsk	2019 – 2020	brak danych	Środki własne Środki UE NFOŚiGW
Kontynuacja systemu zbiórki odpadów zmieszanych i segregowanych na terenie gminy	Gmina Jedlińsk	2018 - 2025	brak danych	Środki własne Środki krajowe
Kontynuacja programu usuwania azbestu	Gmina Jedlińsk	2018 - 2025	koszty są zależne od zgłoszeń mieszkańców i ilości zebranego azbestu rocznie	Środki własne Środki UE WFOŚiGW
OBSZAR INTERWENCJI: ZASOBY PRZYRODNICZE				
Montaż paneli fotowoltaicznych o mocy od 20 do 40 kW zlokalizowanych na dachach 16 obiektów użyteczności publicznych znajdujących się na terenie gminy	Gmina Jedlińsk	2019 – 2021	1 920 000,00 zł	Środki własne Środki UE WFOŚiGW RPO WM

Montaż kolektorów słonecznych	Gmina Jedlińsk	2020 - 2025	175 000,00 zł	Środki własne Środki UE WFOŚiGW NFOŚiGW RPO WM Mieszkańcy
Montaż pomp ciepła	Gmina Jedlińsk	2020 – 2025	600 000,00 zł	Środki własne Środki UE WFOŚiGW NFOŚiGW RPO WM Mieszkańcy
Budowa zbiornika retencyjnego na rzece Radomce	Gmina Jedlińsk	2020-2025	4 000 000,00 zł	Środki własne Środki UE RPO WM

6. Określenie, analiza i ocena stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Głównym celem "Prognozy..." jest określenie możliwych skutków i oddziaływań na środowisko, jakie mogą wystąpić w wyniku realizacji zapisów "Programu Ochrony Środowiska...".

Dla wszystkich przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (t.j. Dz. U. z 2016r. poz. 71) nakładają obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko, a przedsięwzięcia które mogą oddziaływać na środowisko mogą mieć nałożony obowiązek przeprowadzenia oceny i sporządzenia raportu. Raporty oddziaływania na środowisko dot. poszczególnych zadań inwestycyjnych mogą wskazywać działania wariantowe.

6.1. Matryca wpływów zadań "Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Jedlińsk na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025"

Dla przeanalizowania skutków i oddziaływań na środowisko założeń "Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Jedlińsk...." posłużono się matrycą logiczną.

Przewidywane znaczące oddziaływania zadań inwestycyjnych na terenie gminy Jedlińsk na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:

Założenia inwestycyjne zawarte w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Jedlińsk na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024”	obszary Natura 2000	różnorodność biologiczną	ludzi	zwierzęta	rośliny	wodę	powietrze	powierzchnię ziemi	krajobraz	klimat	zasoby naturalne	zabytki	dobry materiał
OBSZAR INTERWENCJI: OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA													
Termomodernizacja siedziby ZGK w Jedlińsku	*	*	+	*	*	*	+	+	*	*	+	*	+
Termomodernizacja budynku GOPS i zasobu mieszkaniowego gminy w Jedlińsku	*	*	+	*	*	*	+	+	*	*	+	*	+
Termomodernizacja budynku GCKIKF w Jedlińsku	*	*	+	*	*	*	+	+	*	*	+	*	+
Przebudowa instalacji grzewczych w szkołach ZSP Wsola, ZSP Wierzchowiny, PSP Stare Zawady, PSP Jedlanka	*	*	+	*	*	*	+	+	*	*	+	*	+
Budowa oświetlenia drogowego w gminie Jedlińsk	*	*	+	*	*	*	+	+	*	*	+	*	+
Modernizacja oświetlenia drogowego w gminie Jedlińsk	*	*	+	*	*	*	+	+	*	*	+	*	+
Gazyfikacja miejscowości: Jedlanka, Gutów, Bród, Ludwików, Gryzów, Mokroszek	*	*	+	*	*	*	+	+	*	*	+	*	+
Gazyfikacja miejscowości: Piastów, Klwaty, Kamińsk	*	*	+	*	*	*	+	+	*	*	+	*	+
Ograniczenie emisji zanieczyszczeń poprzez modernizację kotłowni/ pieców na terenie gminy Jedlińsk	*	*	+	*	*	*	+	+	*	*	+	*	+
OBSZAR INTERWENCJI: ZAGROŻENIE HAŁASEM													
Budowa drogi gminnej Bierwce – Obózek - Cmentarz	*	*	+	*	*	*	+	+	+	*	*	*	+
Przebudowa drogi gminnej Wsola – Marcelów – Józefówek	*	*	+	*	*	*	+	+	+	*	*	*	+
Przebudowa drogi gminnej Piastów-Poręby II Etap	*	*	+	*	*	*	+	+	+	*	*	*	+
Przebudowa drogi gminnej w Bierwieckiej Woli	*	*	+	*	*	*	+	+	+	*	*	*	+
Przebudowa drogi gminnej w Jedlance	*	*	+	*	*	*	+	+	+	*	*	*	+
Przebudowa drogi gminnej w Klwatce Szlacheckiej	*	*	+	*	*	*	+	+	+	*	*	*	+
Przebudowa drogi gminnej w Starych Zawadach	*	*	+	*	*	*	+	+	+	*	*	*	+
Przebudowa drogi gminnej Wierzchowiny – Huta	*	*	+	*	*	*	+	+	+	*	*	*	+

Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu "Program Ochrony Środowiska dla Gminy Jedlińsk na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025"

Przebudowa ul. Orkana w Wielogórze	*	*	+	*	*	*	+	+	+	*	*	*	+
Budowa drogi gminnej nr 350405W relacji Ludwików - Wola Gutowska w miejscowości Narty	*	*	+	*	*	*	+	+	+	*	*	*	+
Przebudowa ul. Jaśminowej w Jedlińsku	*	*	+	*	*	*	+	+	+	*	*	*	+
Przebudowa ul. Topolowej w Wielogórze	*	*	+	*	*	*	+	+	+	*	*	*	+
Przebudowa drogi gminnej od drogi powiatowej 3509W do drogi gminnej Piastów Chmielniak	*	*	+	*	*	*	+	+	+	*	*	*	+
Budowa drogi Klwaty – Wsola (odcinek drogi 350416W)	*	*	+	*	*	*	+	+	+	*	*	*	+
Budowa drogi gminnej Wierzchowiny Zielonka	*	*	+	*	*	*	+	+	+	*	*	*	+
Budowa drogi gminnej Wierzchowiny szkoła - Boża Wola (droga gmina 350409W)	*	*	+	*	*	*	+	+	+	*	*	*	+
Budowa ul. Reja w Jedlińsku	*	*	+	*	*	*	+	+	+	*	*	*	+
Budowa ul. Lipowej w Jedlińsku wraz z oświetleniem	*	*	+	*	*	*	+	+	+	*	*	*	+
Przebudowa drogi gminnej Lisów - PKP	*	*	+	*	*	*	+	+	+	*	*	*	+
Przebudowa drogi gminnej w Górnej Woli	*	*	+	*	*	*	+	+	+	*	*	*	+
Przebudowa drogi gminnej Piastów - Młyn	*	*	+	*	*	*	+	+	+	*	*	*	+
Budowa ścieżek rowerowych na terenie Gminy Jedlińsk	*	*	+	*	*	*	+	+	+	*	*	*	+
OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA													
Budowa i rozbudowa SUW Wierzchowiny	*	*	+	*	*	*	+	-/+	*	*	+	*	+
Budowa sieci wodociągowej rozdzielczej w miejscowości Klwaty	*	*	+	*	*	*	+	-/+	*	*	+	*	+
Budowa sieci wodociągowej rozdzielczej w miejscowości Narty	*	*	+	*	*	*	+	-/+	*	*	+	*	+
Budowa wodociągu w miejscowości Kruszyna	*	*	+	*	*	*	+	-/+	*	*	+	*	+
Odwodnienie SUW Jedlińsk	*	*	+	*	*	*	+	-/+	*	*	+	*	+
Rozbudowa sieci wodociągowych na terenie gminy	*	*	+	*	*	*	+	-/+	*	*	+	*	+
Wymiana/remont /modernizacja sieci wodociągowej na terenie gminy Jedlińsk	*	*	+	*	*	*	+	-/+	*	*	+	*	+
Wymiana/remont/ modernizacja sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Jedlińsk	*	*	+	*	*	*	+	-/+	*	*	+	*	+
Budowa/rozbudowa oczyszczalni ścieków na terenie gminy Jedlińsk	*	*	+	*	*	*	+	-/+	*	*	+	*	+
Budowa kanalizacji sanitarnej Wsola – Wielogóra	*	*	+	*	*	*	+	-/+	*	*	+	*	+
Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Lisów	*	*	+	*	*	*	+	-/+	*	*	+	*	+
Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Płasków	*	*	+	*	*	*	+	-/+	*	*	+	*	+

Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu "Program Ochrony Środowiska dla Gminy Jedlińsk na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025"

Przebudowa przepompowni ścieków, Jedlińsk ulica Warecka	*	*	+	*	*	*	+	-/+	*	*	+	*	+
Budowa kanalizacji deszczowej w miejscowości Jedlińsk	*	*	+	*	*	*	+	-/+	*	*	+	*	+
Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach nie objętych siecią kanalizacyjną	*	*	+	*	*	*	+	-/+	*	*	+	*	+
OBSZAR INTERWENCJI: GLEBY													
Rekultywacja składowiska w Urbanowie	*	*	+	*	+	+	+	+	+	*	*	*	+
OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW													
Rozbudowa i modernizacja PSZOK	*	*	+	*	*	*	*	*	*	*	*	*	+
Kontynuacja systemu zbiórki odpadów zmieszanych i segregowanych na terenie gminy	*	*	+	*	*	+	*	+	*	*	*	*	+
Kontynuacja programu usuwania azbestu	*	*	+	*	*	+	*	+	*	*	*	+	+
OBSZAR INTERWENCJI: ZASOBY PRZYRODNICZE													
Montaż paneli fotowoltaicznych o mocy od 20 do 40 kW zlokalizowanych na dachach 16 obiektów użyteczności publicznych znajdujących się na terenie gminy	*	*	+	*	*	*	+	*	*	*	+	+	+
Montaż kolektorów słonecznych	*	*	+	*	*	*	+	*	*	*	+	+	+
Montaż pomp ciepła	*	*	+	*	*	*	+	*	*	*	+	+	+
Budowa zbiornika retencyjnego na rzece Radomce	*	-/+	+	-/+	-/+	+	*	-/+	+	*	*	*	+

Oznaczenia symboli w poniższych matrycy:

- + wpływ pozytywny,
- wpływ negatywny,
- * brak wpływu

Wpływ przedsięwzięć inwestycyjnych na poszczególne komponenty środowiska – wnioski z matrycy logicznej:

Komponent	Opis
Natura 2000	Nie dotyczy.
Różnorodność biologiczna	Brak wpływu, ponieważ żadna z inwestycji nie ma zbyt dużego zasięgu (najczęściej inwestycje ograniczają się do poszczególnych obiektów lub przestrzeni), aby znacząco wpłynąć na ograniczenie różnorodności biologicznej na terenie gminy.
Ludzi	Wpływ znaczący pozytywny, ponieważ dzięki inwestycjom powstanie infrastruktura techniczna i odnowione zostaną obiekty użyteczności publicznej itp. Większość działań będzie prowadziła do zwiększenia standardu życia mieszkańców na terenie gminy. Efekty działań będą widoczne także w sferze ekonomicznej.
Zwierzęta	Obecnie żyjące gatunki zwierząt na terenach zurbanizowanych, gdzie będzie przeprowadzana zdecydowana większość inwestycji, to gatunki synantropijne, czyli wykorzystujące bliskość siedzib ludzkich z korzyścią dla siebie. Po zakończeniu działań inwestycyjnych gatunki te mogą bez przeszkód egzystować dalej. W przypadku wykonywania prac termomodernizacyjnych należy dostosować terminy prac od terminów rozrodu ptaków ewentualnie gniazdujących w budynkach.
Rośliny	Wpływ neutralny - inwestycje nie dopuszczają możliwości ograniczania terenów zielonych.
Woda	Wpływ pozytywny - w wyniku realizacji przedsięwzięć powstanie sieć wodociągowa i sieć kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni przydomowych.
Powietrze	W trakcie realizacji przedsięwzięć zagrożenie dla stanu powietrza wynikać będzie głównie z pracy sprzętu budowlanego, powodującego emisję zanieczyszczeń (produkty spalania oleju napędowego). Niezorganizowana emisja zanieczyszczeń występować będzie podczas realizacji robót budowlanych. Ilość zanieczyszczeń wytwarzanych przez maszyny budowlane będzie stosunkowo niewielka ze względu na ograniczoną powierzchnię, na jakiej będą odbywały się roboty oraz ograniczony czas ich przeprowadzania. Można stwierdzić, że powstające zanieczyszczenia powietrza w trakcie budowy będą miały zasięg lokalny. Emisja ta będzie zjawiskiem czasowym i nie będzie miała większego znaczenia w długofalowym kształtowaniu jakości powietrza atmosferycznego na omawianym obszarze ani w jego otoczeniu. Po zakończeniu realizacji poszczególnych inwestycji ustaną uciążliwości w tym zakresie. Wpływ pozytywny na etapie eksploatacji inwestycji dotyczy większości inwestycji: • termomodernizacja budynków spowoduje wzrost oszczędności energii, redukcję strat ciepła • rozwój instalacji bazujących na odnawialnych źródłach energii (solarów) spowoduje ograniczenie „niskiej emisji”, zmniejszenie emisji szkodliwych substancji chemicznych (m.in. CO₂, SO₂) do środowiska • wymiana oświetlenia w budynkach i oświetlenia ulicznego na energooszczędne - zmniejszone zapotrzebowanie na energię elektryczną i tym samym ograniczenie emisji zanieczyszczeń • poprawa stanu technicznego infrastruktury drogowej - realizacja tego zadania może wpłynąć (choć w niewielkim stopniu) na poprawę jakości powietrza w perspektywie długoterminowej. Zwiększy się płynność poruszania się pojazdów po drogach oraz średnią prędkość ruchu
Powierzchnia ziemi	Wpływ pozytywny, ponieważ inwestycje nie przekształcą znacząco powierzchni ziemi, ale zmiany będą miały charakter pozytywny dla środowiska. Negatywny charakter będzie miała inwestycja związana z budową nowego zbiornika (faza projektu), która spowoduje zmianę obecnych ekosystemów lądowych na środowisko wodne.
Krajobraz	Okresowy niekorzystny wpływ na krajobraz może wystąpić na etapie realizacji większości inwestycji. Oddziaływania te będą mieć charakter przejściowy i ustąpią po zakończeniu etapu budowy. Pozytywny wpływ na krajobraz na etapie eksploatacji może występować w przypadku realizacji budowy nowych obiektów. Nie przewiduje się inwestycji powodujących dysharmonie w krajobrazie.
Klimat	Brak wpływu, ponieważ inwestycje nie mają na tyle szerokiego zasięgu, aby znacząco wpłynąć na zmiany klimatyczne.

Zasoby naturalne	Brak wpływu lub wpływ pozytywny (zasada oszczędności), gdyż zadania nie przewidują jakiegokolwiek ingerencji w zasoby naturalne.
Zabytki	Wpływ pozytywny lub neutralny, ponieważ jeśli inwestycje obejmą tereny, na których są obiekty zabytkowe oraz same obiekty to w celu ich renowacji.
Dobra materialne	Wpływ znaczący pozytywny, ponieważ w wyniku realizacji przedsięwzięć wzrośnie jakość przestrzeni publicznej, niektóre obiekty zostaną odnowione i zmienią swoje funkcje, wzrośnie wyposażenie terenów w infrastrukturę techniczną. Tym samym wzrośnie atrakcyjność gminy dla przyszłych inwestorów oraz zwiększy się standard życia mieszkańców.

Działania organizacyjne nie kwalifikują się do kategorii przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (t.j. Dz. U. z 2016, poz. 71).

Prawdopodobieństwo wystąpienia, czas trwania, zasięg, częstotliwość i odwracalność oddziaływań

Realizacja celów "Programu Ochrony Środowiska..." poprzez konkretne zadania, ma dla większości inwestycji pozytywny lub neutralny wpływ na środowisko. Poszczególne inwestycje mogą w różnym stopniu oddziaływać na środowisko, jednak w efekcie końcowym prognozuje się poprawę jego jakości i funkcjonowania.

Jednymi z ważniejszych inwestycji przeprowadzanych na terenie gminy Jedlińsk są zadania zmierzające do poprawy infrastruktury drogowej polegające na przebudowie i rozbudowie dróg. Są to inwestycje wykazujące nieznaczne negatywne oddziaływanie na środowisko, jedynie w fazie realizacji prac. Drogi z poprawioną nawierzchnią, w fazie eksploatacji, stanowią źródło zanieczyszczeń znacznie mniej uciążliwe dla środowiska (stan atmosfery i poziom hałasu) w porównaniu ze stanem wcześniejszym. Ograniczeniu ulegają szczególnie emisje hałasu i wibracji. Usprawnienie płynności ruchu w sieci dróg może doprowadzić także do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza.

W omawianym dokumencie przewiduje się szereg działań z zakresu poprawy jakości powietrza (termomodernizacja budynków, modernizacja oświetlenia ulicznego). Zadania te powodować będą długofalowe korzyści ekonomiczne, społeczne i środowiskowe, ponieważ przyczynią się do: redukcji emisji gazów cieplarnianych, redukcji zużycia energii finalnej poprzez podniesienie efektywności energetycznej.

Pozytywny wpływ na zdrowie mieszkańców, poprawę jakości ich życia oraz na stan jakości wód będą miały inwestycje z zakresu gospodarki wodno-ściekowej.

Montaż instalacji bazujących na źródłach odnawialnych energii zwiększy udział OZE w ogólnym bilansie energetycznym kraju. Polska jako członek Unii Europejskiej, zobowiązana jest do spełniania wymagań zawartych w Dyrektywach Parlamentu Europejskiego i Rady, m.in. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009r., zmieniającej i w następstwie uchylającej dyrektywy 2001/77/WE oraz 2003/30/WE, której podstawowym założeniem jest osiągnięcie 20% udziału energii ze źródeł odnawialnych w końcowym zużyciu energii brutto we Wspólnocie w 2020 r. Realizacja tego zadania w gminie będzie polegała głównie na montażu instalacji solarnych w zainteresowanych takimi rozwiązaniami indywidualnych gospodarstwach.

Oddziaływanie inwestycji będzie miało głównie skutki lokalne i występujące tylko w trakcie przeprowadzania inwestycji - budowy. Po zakończeniu i uprzątnięciu terenu budowy w/w zadania będą miały pozytywny wpływ na środowisko oraz zdrowie i życie ludzi.

Racjonalna gospodarka odpadami stanie się przyczyną poprawy jakości środowiska, a szczególnie powierzchni ziemi na terenie gminy. Istotnym zadaniem są działania zmierzające do bezpiecznego usunięcia azbestu i wyrobów zawierających azbest.

Planowane inwestycje występują głównie na terenie zamieszkałym, w skupiskach siedzib ludzkich, na terenie gminy Jedlińsk i nie będą bezpośrednio oddziaływać na siedliska przyrodnicze oraz chronione gatunki roślin i zwierząt na najbliższych obszarach chronionych Natura 2000.

Zadania przewidziane do realizacji w ramach projektu "Programu Ochrony Środowiska..." nie wiążą się ze znacznym zasięgiem ponadlokalnym, długotrwałym i nieodwracalnym oddziaływaniem związanym z emisją substancji do powietrza, nadmierną uciążliwością hałasu, wykorzystaniem zasobów naturalnych czy wystąpieniem awarii przemysłowej.

6.2. Przewidywane znaczące oddziaływania zamierzeń "Programu Ochrony Środowiska..." (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe, chwilowe, pozytywne i negatywne) na środowisko, w tym na obszar Natura 2000

Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko (bezpośrednich, pośrednich, wtórnych, skumulowanych, krótkoterminowych, średnioterminowych, długoterminowych i stałych i chwilowych) przedstawione zostały w podziale na poszczególne grupy zadań.

Dla poszczególnych inwestycji, dla których będą wymagane zostaną sporządzone szczegółowe raporty oddziaływania na środowisko, w chwili kiedy będzie wykonana dokumentacja na dane przedsięwzięcie.

Przewidywane znaczące oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe, pozytywne i negatywne podejmowanych działań inwestycyjnych na terenie gminy Jedlińsk w podziale na poszczególne grupy inwestycji:

Kierunek działań	Przewidywane oddziaływania	Oddziaływanie na środowisko
SIEĆ WODOCIĄGOWA I KANALIZACYJNA – Budowa i rozbudowa SUW Wierzchowiny – Budowa sieci wodociągowej rozdzielczej w miejscowości Klwaty – Budowa sieci wodociągowej rozdzielczej w miejscowości Narty – Budowa wodociągu w miejscowości Kruszyna – Odwodnienie SUW Jedlińsk – Rozbudowa sieci wodociągowych na terenie gminy – Wymiana/remont /modernizacja sieci wodociągowej na terenie gminy Jedlińsk – Wymiana/remont/ modernizacja sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Jedlińsk – Budowa/rozbudowa oczyszczalni ścieków na terenie gminy Jedlińsk – Budowa kanalizacji sanitarnej Wsola – Wielogóra – Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Lisów – Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Płasków – Przebudowa przepompowni ścieków, Jedlińsk ulica Warecka – Budowa kanalizacji deszczowej w miejscowości Jedlińsk – Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków	Bezpośrednie	• podczas przeprowadzania inwestycji możliwość wystąpienia emisji spalin i hałasu z urządzeń i maszyn, powstawanie odpadów • podczas przeprowadzania inwestycji możliwość ingerencji w istniejącą szatę roślinną (może zostać przekształcona niewielka ilość powierzchni zajmowana przez roślinność ruderalną, której likwidacja nie spowoduje istotnych strat przyrodniczych - nie zostanie naruszona różnorodność biologiczna) - inwestycja prowadzona będzie w pasie drogowym lub w jego bezpośrednim sąsiedztwie • skutkiem realizacji inwestycji będzie wyposażenie mieszkań w infrastrukturę sprzyjającą ochronie środowiska, a zwłaszcza zasobów wodnych • eksploatacja sieci wodociągowej i kanalizacyjnej nie powoduje negatywnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze, powietrze atmosferyczne, wody powierzchniowe, krajobraz, nie emituje hałasu
	Pośrednie	• wzrost wartości rynkowej budynków i przestrzeni
	Wtórne	• wzrost świadomości ekologicznej użytkowników • poprawa standardu życia • przy założeniu funkcjonowania bezawaryjnego nie przewiduje się oddziaływania na środowisko wodno-gruntowe i inne elementy środowiska naturalnego
	Skumulowane	• możliwość wystąpienia negatywnych oddziaływań w przypadku realizacji kilku zadań równocześnie - planuje się stworzenie harmonogramu niekolidujących robót inwestycyjnych • przy założeniu funkcjonowania bezawaryjnego nie przewiduje się oddziaływania na środowisko wodno-gruntowe i inne elementy środowiska naturalnego
	Krótkoterminowe	• w fazie budowy – tworzenie wykopów, emisja spalin z urządzeń, odpady, hałas urządzeń – po zakończeniu inwestycji szkody zostaną zniwelowane
	Średnioterminowe	• wymuszenie racjonalizacji gospodarki wodno-ściekowej w gminie • poprawa standardu życia
	Długoterminowe	• wymuszenie racjonalizacji gospodarki wodno-ściekowej w gminie • poprawa standardu życia

na terenach nie objętych siecią kanalizacyjną	Stałe	- korzyści ekologiczne: racjonalizację gospodarki wodno-ściekowej w gminie, racjonalne wykorzystywanie zasobów wód podziemnych - poprawa stanu sanitarnego wód podziemnych i powierzchniowych - dodatni efekt ekologiczny - wzrost wartości rynkowej budynków i przestrzeni - poprawa standardu życia
	Chwilowe	w sytuacjach awaryjnych może nastąpić wyciek wody lub ścieków i potencjalne uszkodzenie terenu, na którym wystąpiła awaria
TERMOMODERNIZACJA I DZIAŁANIA ZWIĘKSZAJĄCE EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNĄ - Termomodernizacja siedziby ZGK w Jedlińsku - Termomodernizacja budynku GOPS i zasobu mieszkaniowego gminy w Jedlińsku - Termomodernizacja budynku GCKiKF w Jedlińsku - Przebudowa instalacji grzewczych w szkołach ZSP Wsola, ZSP Wierzchowiny, PSP Stare Zawady, PSP Jedlanka - Ograniczenie emisji zanieczyszczeń poprzez modernizację kotłowni/ pieców na terenie gminy Jedlińsk	Bezpośrednie	- podczas przeprowadzania inwestycji możliwość wystąpienia emisji spalin i hałasu z urządzeń i maszyn, powstawanie odpadów - zmniejszenie zapotrzebowania na energię cieplną potrzebną do ogrzania budynków - zmniejszenie ilości lub poprawa jakości stosowanego paliwa do ogrzania budynków - poprawa energetyczności budynków - zmniejszenie kosztów utrzymania obiektów - zmniejszenie zapotrzebowania na energię uzyskiwaną z konwencjonalnych źródeł ciepła - wykorzystanie odnawialnych zasobów energii
	Pośrednie	- poprzez zapewnienie stałej temperatury w pomieszczeniach poprawa mikroklimatu wewnątrz pomieszczeń - poprawa stanu powietrza atmosferycznego w wyniku ograniczenia strat ciepła - ograniczenia zużycia nośników ciepła - wzrost estetyki przestrzeni publicznej
	Wtórne	- ograniczenie „niskiej emisji”, zmniejszenie emisji szkodliwych substancji (m. in. CO₂, SO₂) do środowiska - dodatni efekt ekologiczny - wzrost estetyki przestrzeni publicznej - wzrost świadomości ekologicznej użytkowników - poprawa standardu życia
	Skumulowane	- brak oddziaływania negatywnego w przypadku jednoczesnego wdrażania kilku zadań - w połączeniu z efektami realizacji pozostałych zadań nastąpi ograniczenie zużycia energii i tym samym emisji zanieczyszczeń do powietrza
	Krótkoterminowe	podczas przeprowadzania inwestycji okresowe pogorszenie warunków akustycznych oraz powstawanie odpadów
	Średnioterminowe	zmniejszenie strat ciepła w budynkach - dodatni efekt ekologiczny

	Długoterminowe	• oszczędność paliwa grzewczego • oszczędność energii elektrycznej • ekonomiczne użytkowanie energii, wzrost oszczędności na wytworzonej energii, zmniejszenie nakładów finansowych ponoszonych na zapewnienie właściwych warunków cieplnych w pomieszczeniach • zmniejszenie strat ciepła w budynkach • podwyższenie wartości rynkowej budynku poprzez podwyższenie standardu użytkowego i estetycznego
	Stałe	• ekonomiczne użytkowanie energii, wzrost oszczędności na wytworzonej energii, zmniejszenie nakładów finansowych ponoszonych na zapewnienie właściwych warunków cieplnych w pomieszczeniach • zmniejszenie strat ciepła w budynkach
	Chwilowe	• podczas przeprowadzania inwestycji okresowe pogorszenie warunków akustycznych • podczas awarii systemu grzewczego - wystąpienie sytuacji awaryjnej jest mało prawdopodobne, gdyż nowoczesne, powszechnie stosowane systemy ogrzewania posiadają odpowiednie zabezpieczenia
INFRASTRUKTURA KOMUNIKACYJNA – Budowa drogi gminnej Bierwce – Obózek - Cmentarz – Przebudowa drogi gminnej Wsola – Marcelów – Józefówek – Przebudowa drogi gminnej Piastów-Poręby II Etap – Przebudowa drogi gminnej w Bierwieckiej Woli – Przebudowa drogi gminnej w Jedlance – Przebudowa drogi gminnej w Klwatce Szlacheckiej – Przebudowa drogi gminnej w Starych Zawadach – Przebudowa drogi gminnej Wierzchowiny – Huta – Przebudowa ul. Orkana w Wielogórze – Budowa drogi gminnej nr 350405W relacji Ludwików - Wola Gutowska w miejscowości Narty – Przebudowa ul. Jaśminowej w Jedlińsku	Bezpośrednie	• podczas przeprowadzania inwestycji możliwość wystąpienia zwiększonej emisji spalin i hałasu z urządzeń i maszyn, powstawanie odpadów, zanieczyszczenia wód w chwili niekorzystnych wpływów powierzchniowych • występowanie uciążliwości komunikacyjnych: hałas, emisja spalin i zapylenia, występowanie odpadów m.in. ze sprzątkowania nawierzchni i zimowego utrzymania, konieczność odprowadzania wód z nawierzchni - typowe oddziaływania infrastruktury drogowej • poprawa stanu technicznego jezdni, bezpieczeństwa i komfortu jej użytkowania • poprawa stanu technicznego ścieżek rowerowych: bezpieczeństwa i komfortu ich użytkowania
	Pośrednie	• zmniejszenie emisji spalin i pyłów poprzez poprawę nawierzchni dróg i usprawnienie przejazdów • poprawa zdrowia mieszkańców
	Wtórne	• poprawa stanu sanitarnego powietrza - dodatni efekt ekologiczny
	Skumulowane	• możliwość wystąpienia negatywnych oddziaływań w przypadku realizacji kilku zadań równocześnie - planuje się stworzenie harmonogramu niekolidujących robót inwestycyjnych • w połączeniu z efektami realizacji pozostałych zadań nastąpi ograniczenie zanieczyszczeń do powietrza
	Krótkoterminowe	• podczas przeprowadzania inwestycji możliwość wystąpienia zwiększonej emisji spalin i hałasu z urządzeń i maszyn, powstawanie odpadów, zanieczyszczenia wód w chwili niekorzystnych wpływów powierzchniowych

– Przebudowa ul. Topolowej w Wielogórze – Przebudowa drogi gminnej od drogi powiatowej 3509W do drogi gminnej Piastów Chmielnik – Budowa drogi Klwaty – Wsola (odcinek drogi 350416W) – Budowa drogi gminnej Wierzchowiny Zielonka – Budowa drogi gminnej Wierzchowiny szkoła - Boża Wola (droga gmina 350409W) – Budowa ul. Reja w Jedlińsku – Budowa ul. Lipowej w Jedlińsku wraz z oświetleniem – Przebudowa drogi gminnej Lisów - PKP – Przebudowa drogi gminnej w Górnej Woli – Przebudowa drogi gminnej Piastów - Młyn – Budowa ścieżek rowerowych na terenie Gminy Jedlińsk	Średnioterminowe	• występowanie uciążliwości komunikacyjnych: hałas, emisja spalin i zapylenia, występowanie odpadów m.in. ze sprzątania nawierzchni i zimowego utrzymania, konieczność odprowadzania wód z nawierzchni - typowe oddziaływania infrastruktury drogowej • poprawa stanu technicznego jezdni, bezpieczeństwa i komfortu jej użytkowania • zmniejszenie uciążliwości dla środowiska w związku z poprawą nawierzchni - ograniczenie emisji hałasu i wibracji, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza
	Długoterminowe	• występowanie uciążliwości komunikacyjnych: hałas, emisja spalin i zapylenia, występowanie odpadów m.in. ze sprzątania nawierzchni i zimowego utrzymania, konieczność odprowadzania wód z nawierzchni - typowe oddziaływania infrastruktury drogowej • poprawa stanu technicznego jezdni, bezpieczeństwa i komfortu jej użytkowania • zmniejszenie uciążliwości dla środowiska w związku z poprawą nawierzchni - ograniczenie emisji hałasu i wibracji, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza • poprawa stanu technicznego ścieżek rowerowych, bezpieczeństwa i komfortu ich użytkowania
	Stałe	• występowanie uciążliwości komunikacyjnych: hałas, emisja spalin i zapylenia, występowanie odpadów m.in. ze sprzątania nawierzchni i zimowego utrzymania, konieczność odprowadzania wód z nawierzchni - typowe oddziaływania infrastruktury drogowej • poprawa stanu technicznego jezdni, bezpieczeństwa i komfortu jej użytkowania • zmniejszenie uciążliwości dla środowiska w związku z poprawą nawierzchni - ograniczenie emisji hałasu i wibracji, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza
	Chwilowe	• w fazie realizacji i eksploatacji wskutek wypadków i zdarzeń na drogach (np. wypadki drogowe, zdarzenia z udziałem pojazdów przewożących substancje niebezpieczne, niewłaściwe i niedostateczne zabezpieczenie robót drogowych i samej drogi w wyniku błędnego rozpoznania warunków środowiskowych np. uwarunkowań geologicznych, hydrologicznych powodujących erozję) - wszelkie negatywne oddziaływania będą niezwłocznie eliminowane przez odpowiednie służby
GAZYFIKACJA – Gazyfikacja miejscowości: Jedlanka, Gutów, Bród, Ludwików, Gryzów, Mokroszek – Gazyfikacja miejscowości: Piastów, Klwaty, Kamińsk	Bezpośrednie	• podczas przeprowadzania inwestycji możliwość wystąpienia emisji spalin i hałasu z urządzeń i maszyn, powstawanie odpadów • zmniejszenie zapotrzebowania na energię uzyskiwaną z paliw stałych • poprawa stanu sanitarnego powietrza - dodatni efekt ekologiczny
	Pośrednie	• ograniczenie „niskiej emisji”, zmniejszenie emisji szkodliwych substancji (m. in. CO₂, SO₂) do środowiska - dodatni efekt ekologiczny
	Wtórne	• ograniczenie „niskiej emisji”, zmniejszenie emisji szkodliwych substancji (m. in. CO₂, SO₂) do środowiska - dodatni efekt ekologiczny • wzrost świadomości ekologicznej użytkowników • poprawa standardu życia

	Skumulowane	• możliwość wystąpienia negatywnych oddziaływań w przypadku realizacji kilku zadań równocześnie - planuje się stworzenie harmonogramu niekolidujących robót inwestycyjnych • w połączeniu z efektami realizacji pozostałych zadań nastąpi ograniczenie zużycia energii i tym samym emisji zanieczyszczeń do powietrza
	Krótkoterminowe	• podczas przeprowadzania inwestycji możliwość wystąpienie emisji spalin i hałasu z urządzeń i maszyn, powstawaniem odpadów
	Średnioterminowe	• poprawa stanu sanitarnego powietrza - dodatni efekt ekologiczny • zmniejszenie zapotrzebowania na energię uzyskiwaną ze stałych paliw
	Długoterminowe	• poprawa stanu sanitarnego powietrza - dodatni efekt ekologiczny • zmniejszenie zapotrzebowania na energię uzyskiwaną ze stałych paliw • poprawa standardu życia
	Stałe	• poprawa stanu sanitarnego powietrza - dodatni efekt ekologiczny • zmniejszenie zapotrzebowania na energię uzyskiwaną ze stałych paliw • poprawa standardu życia
	Chwilowe	• podczas niespodziewanej awarii sieci gazowej - wystąpienie sytuacji awaryjnej prawdopodobne, ale obecnie stosowane technologie umożliwiają szybkie dotarcie do przyczyny awarii (dostęp do każdego odcinka sieci) i jej usunięcie
GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW – Rozbudowa i modernizacja PSZOK – Kontynuacja systemu zbiórki odpadów zmieszanych i segregowanych na terenie gminy	Bezpośrednie	• usprawnienie odbierania odpadów komunalnych od mieszkańców • zmniejszenie ilości odpadów na terenie gminy • poprawy warunków sanitarnych w miejscu ewentualnego nielegalnego składowania odpadów
	Pośrednie	• poprawa świadomości ekologicznej mieszkańców
	Wtórne	• brak oddziaływania
	Skumulowane	• brak oddziaływania
	Krótkoterminowe	• w trakcie wykonywania prac przy likwidacji dzikiego wysypiska i uzależnione jest od składu odpadów nielegalnie składowanych
	Średnioterminowe	• występujące w trakcie przewożenia odpadów
	Długoterminowe	• zmniejszenie ilości odpadów niewłaściwie składowanych na terenie gminy
ELIMINOWANIE WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST – Zmniejszenie ilości wyrobów zawierających azbest	Bezpośrednie	• usprawnienie odbierania odpadów komunalnych od mieszkańców • zmniejszenie ilości odpadów na terenie gminy
	Pośrednie	• brak oddziaływania
	Wtórne	• wzrost świadomości ekologicznej użytkowników • poprawa standardu życia
	Skumulowane	• możliwość wystąpienia negatywnych oddziaływań w przypadku realizacji kilku zadań równocześnie - planuje się stworzenie harmonogramu niekolidujących robót inwestycyjnych

	Krótkoterminowe	• podczas przeprowadzania inwestycji okresowe pogorszenie warunków akustycznych oraz powstawanie odpadów
	Średnioterminowe	• poprawa komfortu życia ludzi • ograniczenie emisji pyłów do środowiska
	Długoterminowe	• poprawa komfortu życia ludzi • ograniczenie emisji pyłów do środowiska
	Stałe	• poprawa zdrowia mieszkańców • wyeliminowanie azbestu ze środowiska • poprawa stanu środowiska
	Chwilowe	• podczas przeprowadzania inwestycji okresowe pogorszenie warunków akustycznych
REKULTYWACJA TERENÓW – Rekultywacja składowiska w Urbanowie	Bezpośrednie	• zrekultywowanie terenu po byłym składowisku odpadów - odnowa obszaru, właściwe zabezpieczenie przed szkodliwymi skutkami na środowisko w przyszłości • podczas przeprowadzania inwestycji możliwość wystąpienia emisji spalin i hałasu z urządzeń i maszyn, powstawanie odpadów • podczas przeprowadzania inwestycji możliwość ingerencji w powierzchnię ziemi, w istniejącą szatę roślinną. Likwidacja zieleni nie spowoduje istotnych strat przyrodniczych - nie zostanie naruszona różnorodność biologiczna) • po przeprowadzeniu inwestycji - pozytywna zmiana w krajobrazie
	Pośrednie	• poprawa świadomości ekologicznej mieszkańców
	Wtórne	• mogą wystąpić tylko w przypadku niewłaściwej realizacji zadania, np. nie zabezpieczenia przed odciekami, niewłaściwego uformowanie skarp, itp.
	Skumulowane	• brak oddziaływania
	Krótkoterminowe	• w fazie budowy – tworzenie wykopów, emisja spalin z urządzeń, odpady, hałas urządzeń – po zakończeniu inwestycji szkody zostaną zniwelowane
	Średnioterminowe	• występujące w czasie prowadzenia prac
	Długoterminowe	• zrekultywowanie terenu po byłym składowisku odpadów - odnowa obszaru, właściwe zabezpieczenie przed szkodliwymi skutkami na środowisko w przyszłości • poprawa stanu sanitarnego powietrza - dodatni efekt ekologiczny • po przeprowadzeniu inwestycji - pozytywna zmiana w krajobrazie
	Stałe	• zrekultywowanie terenu po byłym składowisku odpadów - odnowa obszaru • poprawa stanu sanitarnego powietrza - dodatni efekt ekologiczny • po przeprowadzeniu inwestycji - pozytywna zmiana w krajobrazie
	Chwilowe	• brak oddziaływania

ZWIĘKSZENIE UDZIAŁU ENERGII Z OZE W BILANSIE ENERGETYCZNYM – Montaż paneli fotowoltaicznych o mocy od 20 do 40 kW zlokalizowanych na dachach 16 obiektów użyteczności publicznych znajdujących się na terenie gminy – Montaż kolektorów słonecznych – Montaż pomp ciepła	Bezpośrednie	• podczas przeprowadzania inwestycji możliwość wystąpienia emisji spalin i hałasu z urządzeń i maszyn, powstawanie odpadów • zmniejszenie zapotrzebowania na energię uzyskiwaną z konwencjonalnych źródeł ciepła • zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do powietrza - dodatni efekt ekologiczny
	Pośrednie	• poprawy stanu powietrza atmosferycznego w wyniku zmniejszonego zapotrzebowania na energię ze źródeł konwencjonalnych
	Wtórne	• ograniczenie „niskiej emisji”, zmniejszenie emisji szkodliwych substancji (m. in. CO₂, SO₂) do środowiska - dodatni efekt ekologiczny • wzrost świadomości ekologicznej użytkowników • poprawa standardu życia
	Skumulowane	• brak oddziaływania negatywnego w przypadku jednoczesnego wdrażania kilku zadań • w połączeniu z efektami realizacji pozostałych zadań nastąpi ograniczenie zużycia energii i tym samym emisji zanieczyszczeń do powietrza
	Krótkoterminowe	• podczas przeprowadzania inwestycji możliwość wystąpienia emisji spalin i hałasu z urządzeń i maszyn, powstawaniem odpadów
	Średnioterminowe	• poprawa stanu sanitarnego powietrza - dodatni efekt ekologiczny • zmniejszenie zapotrzebowania na energię uzyskiwaną z konwencjonalnych źródeł ciepła
	Długoterminowe	• poprawa stanu sanitarnego powietrza - dodatni efekt ekologiczny • zmniejszenie zapotrzebowania na energię uzyskiwaną z konwencjonalnych źródeł ciepła • poprawa standardu życia
	Stałe	• poprawa stanu sanitarnego powietrza - dodatni efekt ekologiczny • zmniejszenie zapotrzebowania na energię uzyskiwaną z konwencjonalnych źródeł ciepła • poprawa standardu życia
	Chwilowe	• podczas niespodziewanej awarii - wystąpienie sytuacji awaryjnej jest mało prawdopodobne, gdyż nowoczesne, powszechnie stosowane systemy solarne posiadają odpowiednie zabezpieczenia
ZASOBY PRZYRODNICZE – Budowa zbiornika retencyjnego na rzece Radomce	Bezpośrednie	• znaczne - retencja spowoduje przekształcenia istniejącej doliny rzecznej, nadbrzeżnych łąk i podmokłości terenu wraz z szatą roślinną w zbiornik wodny (przekształcenie trwałe) - zmiana ekosystemu rzeczno-jeziornego • naruszenie powierzchni ziemi • przekształcenia krajobrazu • podczas przeprowadzania inwestycji możliwość wystąpienia zwiększonej emisji spalin i hałasu z urządzeń i maszyn, powstawanie odpadów • poprawa bezpieczeństwa powodziowego

	Pośrednie	• mogą dotyczyć minimalnie zmienionego klimatu okolic po przeprowadzeniu inwestycji - oddziaływanie pozytywne na faunę i florę najbliższych okolic zbiornika wodnego
	Wtórne	• możliwość wystąpienia negatywnych oddziaływań podczas wykorzystania zbiornika do celów rekreacyjnych - związane ze zwieszona presją turystyczną • korzyści ekonomiczne z wykorzystania terenów pod rekreację
	Skumulowane	• podczas prowadzenia inwestycji oddziaływania trudne do przewidzenia, dotyczące przekształcenie powierzchni, utraty roślinności i ingerencji w wody, możliwości wystąpienia katastrofy budowlanej
	Krótkoterminowe	• podczas przeprowadzania inwestycji możliwość wystąpienia zwiększonej emisji spalin i hałasu z urządzeń i maszyn, powstawanie odpadów • zakłócenia w funkcjonowaniu migracji zwierząt (ryb)
	Średnioterminowe	• zależne od szybkości zmian następujących w środowisku naturalnym - oddziaływanie związane jest ze zmianą sposobu użytkowania gruntów - zamiana koryta rzeki i niezagospodarowanych terenów na zbiornik wodny i jego otoczenie
	Długoterminowe	• uzależnione przede wszystkim od zastosowanych rozwiązań technicznych oraz sposobu zagospodarowania obiektu na etapie eksploatacji • zmiana sposobu zagospodarowania terenu, powierzchni ziemi i krajobrazu • wpływ na stan i drożność korytarzy ekologicznych, eutrofizację wód w zbiornikach, zmiany stosunków wodnych na terenach przyległych, oddziaływanie na wody podziemne, powstawanie nowych siedlisk, przeobrażenie krajobrazu • wzbogacenie świata ichtiofauny oraz fauny na skutek powstania nowego ekosystemu – zbiornik wodny • pozytywny wpływ na roślinność ze względu na podwyższenie poziomu wody - możliwość powstania obszarów wilgotnych o wyższych walorach przyrodniczych w stosunku do obecnych
	Stale	• retencja wód • powstanie nowego obiektu rekreacyjnego
	Chwilowe	• brak oddziaływania

Prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań skumulowanych

Oddziaływania skumulowane mogą wystąpić w przypadku jednoczesnego wdrażania kilku zadań przewidzianych do realizacji. Jest to jednak kwestia uzależniona od harmonogramu prowadzonych robót i na obecnym etapie trudna do zidentyfikowania. Na tą chwilę przewiduje się, że zakres i skala planowanych w "Programie..." inwestycji nie powoduje ryzyka skumulowania oddziaływań – realizacja zadań będzie rozłożona w czasie, inwestycje będą prowadzone przy zachowaniu zasad bezpieczeństwa i minimalizacji uciążliwości ich prowadzenia.

Aby uniknąć uciążliwości związanych z oddziaływaniami skumulowanymi należy dokładnie ustalić harmonogram prac oraz na bieżąco informować z określonym wyprzedzeniem zainteresowane strony (tj. mieszkańców, administratorów sieci infrastrukturalnych) o zamiarze prowadzenia prac budowlanych. Korzystne dla środowiska naturalnego oraz zdrowia lokalnej społeczności jest także łączenie realizacji poszczególnych prac na tych samych obiektach przez różnych administratorów, w tym samym czasie - np. podczas modernizacji nawierzchni odcinka drogi można wykonać wszystkie planowane prace na sieciach infrastruktury, zlokalizowanych w pasie drogowym.

6.3. Wpływ realizacji zapisów "Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Jedlińsk..." na poszczególne komponenty środowiska

Większość zapisanych w Programie Ochrony Środowiska inwestycji jest obecnie w fazie koncepcji – brak jest szczegółowych lokalizacji, rozwiązań technologicznych, zakresu prac itp. W związku z powyższym nie ma możliwości przeprowadzenia szczegółowej analizy oddziaływania na środowisko. Dla inwestycji mogących oddziaływać na środowisko zostaną sporządzone raporty oddziaływania na środowisko, w chwili kiedy będzie wykonana dokumentacja techniczna i ustalony zakres inwestycji.

Wpływ inwestycji na tereny chronione: pomniki przyrody i użytki ekologiczne

POMNIK PRZYRODY	
Cele ochrony	Pomniki przyrody podlegają ochronie prawnej.
Zakazy	W stosunku do pomników przyrody obowiązują zakazy na podstawie prawa miejscowego w zakresie zgodnym z obowiązującą ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015, poz. 1651 z późn. zm.).
Oddziaływanie inwestycji	W wyniku przeprowadzenia prac inwestycyjnych na terenie gminy istniejący pomnik przyrody nie będzie narażony na łamanie zakazów wprowadzonych w celu jego ochrony. Inwestycyjne prowadzone będą poza obszarem lokalizacji pomnika przyrody.
UŻYTKI EKOLOGICZNE	
Cele ochrony	Użytki ekologiczne podlegają ochronie prawnej
Zakazy	- niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru - wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwpowodziowym - uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby - wysypywania, zakopywania i wylewania odpadów lub innych nieczystości - zaśmiecania obiektu i terenu wokół niego; - dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany służą innym celom niż ochrona przyrody i zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz gospodarki rybackiej - wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych - likwidowania, małych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-

	błotnych • budowy budynków, budowli obiektów małej architektury i tymczasowych obiektów budowlanych mogących mieć negatywny wpływ na obiekt chroniony bądź spowodować degradację krajobrazu
Oddziaływanie inwestycji	Użytki ekologiczne znajduje się na terenach niezagospodarowanych, często trudnodostępnych, gdzie nie planuje się przeprowadzania inwestycji. Ze względu na charakter obszarów ewentualne inwestycje byłyby trudne bądź niemożliwe do przeprowadzenia

Oddziaływanie planowanych inwestycji na elementy przyrody:

Element przyrody	Zakazy	Oddziaływanie inwestycji
ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów	Ochrona gatunkowa ma na celu zapewnienie trwałego zachowania gatunków roślin, zwierząt występujących w przyrodzie w stanie dzikim oraz gatunków grzybów. Ochroną gatunkową objęte są gatunki rzadkie, zagrożone wyginięciem w wyniku zmian zachodzących w środowisku determinowanych działalnością człowieka, odgrywających istotną rolę w funkcjonowaniu ekosystemów. <u>Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2014, poz. 1348)</u>, zabrania: umyślnego zabijania, umyślnego okaleczania i chwytania, umyślnego niszczenia ich jaj i form rozwojowych, transportu, chowu, zbierania, pozyskiwania, przetrzymywania lub posiadania okazów gatunków, niszczenia siedlisk lub ostoi, będących ich obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania, niszczenia, usuwania lub uszkodzenia gniazd, mrowisk, nor, legowisk, żeremi, tam, tarlisk, zimowisk i innych schronień, umyślnego uniemożliwiania dostępu do schronień, zdobywania, oferowania do sprzedaży, wymiany lub darowizny okazów gatunków, wwożenia z zagranicy i wywożenia poza granicę państwa okazów gatunków, umyślnego przemieszczania z miejsc regularnego przebywania na inne miejsca, umyślnego wprowadzania do środowiska przyrodniczego. Rozporządzenie wprowadza też szczegółowe odstępstwa od zakazów. <u>Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2014, poz. 1409)</u>, określa gatunki roślin objętych ochroną ścisłą (z wyszczególnieniem gatunków) wymagających ochrony czynnej, gatunki roślin objęte ochroną częściową, gatunki roślin objęte ochroną częściową, które mogą być pozyskiwane oraz sposoby ich pozyskiwania a także gatunki roślin wymagających ustalenia stref ochrony ich ostoi lub stanowisk oraz wielkość tych stref. W stosunku do dziko występujących roślin należących do gatunków objętych ochroną ścisłą lub częściową, wprowadza się zakazy: umyślnego niszczenia, umyślnego zrywania lub uszkodzenia, niszczenia ich siedlisk, pozyskiwania lub zbioru, przetrzymywania lub posiadania okazów gatunków, zbywania, oferowania do sprzedaży, wymiany, darowizny lub	Zarówno na etapie realizacji jak i eksploatacji większości inwestycji realizowanych na terenie gminy nie będą podejmowane działania, których skutkiem byłoby naruszenie katalogu w/w czynności zabronionych w odniesieniu do podlegających ochronie zarówno całkowitej jak i częściowej gatunków dziko występujących chronionych roślin, zwierząt i grzybów. Inwestycje nie wpłyną w sposób znaczący na populacje gatunków. Przed realizacją inwestycji, która np. wymaga wycinki drzew, w zależności od przeprowadzonej inwentaryzacji przyrodniczej, może zostać wydany na wniosek inwestora odstępstwo od zakazu wydaną w trybie art. 56 ustawy o ochronie przyrody. W przypadku prac termomodernizacyjnych przed ich rozpoczęciem należy przeprowadzić ekspertyzę ornitologa i chiropterologa stwierdzającą obecność ptaków i nietoperzy lub ich brak w danym obiekcie. W sytuacji stwierdzenia obecności ptaków czy nietoperzy, należy dostosować terminy i sposób wykonywania prac do okresów lęgu, rozrodu lub hibernacji ptaków i nietoperzy, zabezpieczając z wyprzedzeniem szczeliny przed zajęciem ich. Ponadto należy uzyskać zezwolenie, o którym mowa w art. 56 ustawy z dnia 16 kwietnia 2014 r. o ochronie przyrody (tj. Dz. U. 2018., poz. 142). Po zakończeniu prac należy umożliwić dalsze gniazdowanie lub zapewnić siedliska zastępcze dla ptaków i nietoperzy.

	transportu okazów gatunków, wwożenia z zagranicy i wywożenia poza granicę państwa okazów gatunków, umyślnego przemieszczania z miejsc regularnego przebywania na inne miejsca, umyślnego wprowadzania do środowiska przyrodniczego. W stosunku do dziko występujących roślin należących do gatunków, o których mowa w lp. 301 w załączniku nr 2 do rozporządzenia, wprowadza się następujące zakazy: przetrzymywania okazów gatunków; zbywania, oferowania do sprzedaży, wymiany lub transportu okazów gatunków. Rozporządzenie wprowadza też szczegółowe odstępstwa od zakazów. <u>Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. 2014, poz. 1408)</u> określa gatunki dziko występujących grzybów objętych ochroną ścisłą, ochroną częściową, ochroną częściową, które mogą być pozyskiwane oraz sposoby ich pozyskiwania a także gatunki dziko występujących grzybów wymagających ustalenia stref ochrony ich ostoi lub stanowisk oraz wielkość tych stref. W stosunku do dziko występujących grzybów należących do gatunków objętych ochroną ścisłą lub częściową, wprowadza się zakazy: umyślnego niszczenia, umyślnego zrywania lub uszkodzania, niszczenia ich siedlisk, pozyskiwania lub zbioru, przetrzymywania lub posiadania okazów gatunków, zbywania, oferowania do sprzedaży, wymiany, darowizny lub transportu okazów gatunków, wwożenia z zagranicy i wywożenia poza granicę państwa okazów gatunków, umyślnego przemieszczania z miejsc regularnego przebywania na inne miejsca, umyślnego wprowadzania do środowiska przyrodniczego. W stosunku do dziko występujących grzybów należących do gatunków objętych ochroną częściową obowiązują następujące zakazy: umyślnego niszczenia, umyślnego zrywania lub uszkodzania, niszczenia ich siedlisk, pozyskiwania lub zbioru umyślnego przemieszczania w środowisku przyrodniczym, umyślnego wprowadzania do środowiska przyrodniczego. W stosunku do innych niż dziko występujących grzybów należących do gatunków objętych ochroną ścisłą oraz częściową wprowadza się zakaz umyślnego wprowadzania do środowiska przyrodniczego. Rozporządzenie wprowadza też szczegółowe odstępstwa od zakazów.	
--	--	--

drożność korytarzy ekologicznych i zadrzewień	-	Nie przewiduje się działań, które mogłyby naruszyć drożność i funkcjonowanie ekologicznych korytarzy lądowych i wodnych. W ramach przebudowy istniejącej infrastruktury technicznej, np. dróg w razie konieczności przewiduje się m.in. budowę przejść dla zwierząt nad i pod drogą, budowę przepustów wodnych. Działania te będą ukierunkowane na zniesienie lub ograniczenie barier dla przemieszczania się zwierząt.
ekosystemy wodno-błotne, łąki i torfowiska	Obszary wodno-błotne stanowią, wraz z obszarami leśnymi, podstawowe układy przyrodnicze, które spełniają funkcje, min.: hamują odpływ wód podziemnych do rzek, retencjonują wody podziemne i powierzchniowe, oczyszczają wody, akumulują ograniczony węgiel i azot, podtrzymują i wzbogacają różnorodność form życia. W „Strategii rozwoju obszarów wodno-błotnych w Polsce” określono cele nadrzędne dla takich obszarów: • zapewnienia ciągłości istnienia i naturalnego charakteru środowisk zachowanych dotychczas obszarów wodno-błotnych oraz pełnionych przez nie funkcji ekologicznych, • zatrzymania procesu degradacji i zanikania środowisk wodno-błotnych, • restytucji przyrodniczej obszarów zdegradowanych. Ochrona ta powinna być realizowana w odniesieniu do całych ekosystemów, jak i pojedynczych elementów składających się na różnorodność biologiczną: biotopów wodno-błotnych, zbiorowisk roślinnych, a także cennych gatunków fauny i flory.	Żadne z zadań infrastruktury liniowej, zadań w budynkach, nie będzie realizowane na obszarach wodno-błotnych oraz na terenach łąkowych. Nie przewiduje się aby te działania mogły pogarszać stan środowiska w obszarach wodno-błotnych oraz na terenach podmokłych. Zadanie dotyczące budowy zbiornika wodnego będzie związane z naruszeniem obszarów wodno-błotnych, zajęciem łąk i obszarów przyrzecznych - w razie realizacji zadania należy przeprowadzić osobną procedurę administracyjną i uzyskać stosowne pozwolenia.
krajobraz/ład przestrzenny	O rodzaju oddziaływań inwestycji na krajobraz decyduje przede wszystkim ich rozmieszczenie i ciągłość w przestrzeni (charakter liniowy), a także parametry dotyczące wysokości, kubatury czy też materiału konstrukcyjnego. Nowe elementy w krajobrazie mogą przecinać istniejące układy przyrodnicze, przestrzenne i wpływać na zespoły krajobrazowe. Jednakże postrzeganie nowych obiektów w krajobrazie jest odczuciem subiektywnym i w wielu przypadkach zależy od nastawienia wobec nowych, potencjalnych dominant w krajobrazie.	Większość inwestycji zawartych w projekcie dokumentu nie będzie ingerowała znacząco w krajobraz. Inwestycje wykonane na terenach zurbanizowanych będą miały pozytywny wpływ na krajobraz, ponieważ w wyniku ich przeprowadzania zostaną odpowiednio zagospodarowane oraz dostosowane do pełnienia nowych funkcji tereny zaniedbane oraz tereny, gdzie infrastruktura techniczna będzie zmodernizowana i służąca poprawie środowiska. Inwestycjami, które mogą wpłynąć negatywnie na krajobraz są np.: budowa zbiorników wodnych (zmiana krajobrazu z rzeczno- i łąkowego na zbiornik wodny). Wpływ tych inwestycji na krajobraz jest różny w zależności od typu otoczenia w jakim są zlokalizowane. Najbardziej intensywne oddziaływania są identyfikowane na obszarach naturalnych, otwartych (na terenach pól, łąk). Takie inwestycje szybko jednak wtapiają

		się w otoczenie, nie powodując dysharmonii, zwłaszcza po odpowiednim zagospodarowaniu otoczenia. Dla tych zadań należy przeprowadzić osobną procedurę administracyjną i uzyskać stosowne pozwolenia. Lokalizacja inwestycji bezwzględnie powinna być przeprowadzona w zgodzie do zapisów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz do istniejących miejscowych planów zagospodarowania, w związku z czym nie powinny naruszać wartości ładu przestrzennego.
powietrze	W sprawie emisji zanieczyszczeń do powietrza za obowiązujące przyjmuje się Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. poz. 1031).	Na etapie realizacji większości działań inwestycyjnych można przyjąć czasowe i krótkotrwałe pogorszenie stanu powietrza w rejonie jego przeprowadzania, z powodu wykorzystania emisyjnego sprzętu budowlanego. Wpływ pozytywny na etapie eksploatacji inwestycji dotyczy niemal wszystkich inwestycji: • poprzez termomodernizację budynków nastąpi wzrost oszczędności energii, redukcja strat ciepła, ograniczenie „niskiej emisji”, zmniejszenie emisji szkodliwych substancji chemicznych (m. in. CO₂, SO₂) do środowiska • dzięki zmodernizowanym szlakom komunikacyjnym zwiększy się płynność ruchu, zmniejszy zapylenie i emisja spalin • budowa OZE zwiększy udział wykorzystania energii odnawialnej w bilansie energetycznym gminy. Przeprowadzanie powyższych inwestycji ma zdecydowanie krótkotrwały uciążliwy wpływ na ludzi (podczas realizacji inwestycji), a efekty działań będą znacząco pozytywne i odczuwalne w perspektywie długoterminowej.
wody powierzchniowe i podziemne oraz odprowadzenie i oczyszczanie ścieków (w tym wód deszczowych)	Cele środowiskowe i zasady ochrony wód określa art. 38 ustawy „Prawo wodne” z dnia 18.07.2001 (Dz. U. z 2015, poz. 469). Wody jako integralna część środowiska oraz siedliska dla zwierząt i roślin podlegają ochronie. Celem ich ochrony jest utrzymanie oraz poprawa ich jakości oraz biologicznych stosunków w środowisku wodnym i na terenach podmokłych. Cele powinny być osiąganym poprzez podejmowanie działań zawartych w programie wodno-środowiskowym kraju. Działania te w szczególności powinny polegać na stopniowej redukcji i w konsekwencji eliminacji zanieczyszczeń szkodliwych dla środowiska wodnego. W obu przypadkach wskazano na konieczność utrzymania co najmniej dobrego stanu chemicznego wód.	Inwestycje zawarte w projekcie "Programu Ochrony Środowiska..." nie będą powodować negatywnych skutków i oddziaływań na wody podziemne i powierzchniowe. Działania dotyczące rozbudowy i modernizacji sieci wodociągowej, kanalizacyjnej są inwestycjami proekologicznymi i nie przyniosą negatywnych skutków. W odniesieniu do budowy zbiorników wodnych - wpływ na wody powierzchniowe i podziemne musi być wykazany w stosunku do konkretnego przedsięwzięcia i jego uwarunkowań.

	W „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły”, na podstawie art. 4 RDW (dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej, tzw. Ramowa Dyrektywa Wodna), określone zostały cele środowiskowe dla wód powierzchniowych, obszarów chronionych oraz wód podziemnych. Zgodnie z zapisami, dla naturalnych części wód celem środowiskowym będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego, natomiast dla silnie zmienionych oraz sztucznych części wód - co najmniej dobrego potencjału ekologicznego.	
oddziaływania pól elektromagnetycznych na tereny zabudowy mieszkaniowej oraz miejsca dostępne dla ludności	Zasady ochrony przed szkodliwym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych reguluje Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów. Ochrona przed niekorzystnym działaniem pola elektromagnetycznego polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska naturalnego poprzez: • utrzymanie poziomów elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego poniżej dopuszczalnego lub co najwyżej na poziomie dopuszczalnym, • zmniejszenie poziomu elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.	Nie przewiduje się realizacji inwestycji, które byłyby potencjalnymi emitorami pól elektromagnetycznych i miałyby znaczący wpływ na tereny zabudowy mieszkaniowej oraz miejsca dostępne dla ludności. W chwili obecnej działające na terenie gminy stacje elektroenergetyczne są obiektami ogrodzonymi, gdzie pola elektromagnetyczne emitowane przez urządzenia zamykają się w granicach obiektu i nie wpływają niekorzystnie na otoczenie, nie występują przekroczenia dopuszczalnych norm promieniowania elektromagnetycznego.
gleba	Ochrona gleby zmierza do zmniejszania uciążliwości działań człowieka na środowisko, ale także do renaturalizacji terenów już zniszczonych i przywracania ponownie ich funkcji przyrodzie.	Inwestycje realizowane na terenach zurbanizowanych przewidują, w niektórych przypadkach, naruszenie warstwy ziemi na etapie prowadzenia prac i uporządkowanie terenu po ich zakończeniu (np. przy budowie ciągów komunikacyjnych, inwestycji liniowych). Do znaczących naruszeń warstwy ziemi dojdzie w przypadku realizacji zadania rekultywacji składowiska. Działania powinny być podejmowane zgodnie z projektem technicznym, uwzględniającym uwarunkowania lokalne. Naruszenie ziemi będzie krótkotrwałe, a efekt końcowy będzie przyjazny dla środowiska.

gospodarkę odpadami	Od 1 lipca 2013 roku weszły w życie przepisy o przejęciu obowiązków gospodarowania odpadami przez gminy i ponoszenia opłat przez wytwórców. Zorganizowany system gospodarki odpadami w gminie zapewnia odbiór odpadów komunalnych zmieszanych i zbieranych selektywnie, odpadów niebezpiecznych. Odpady wywożone są poza teren gminy do unieszkodliwiania (odpady niebezpieczne) lub wykorzystania gospodarczego.	Racjonalna gospodarka oraz prowadzenie selektywnej zbiórki i odzysk surowców, według zasady "zaśmiecający płaci", stanie się przyczyną poprawy jakości środowiska. Transportem i odbiorem odpadów zajmują się wyspecjalizowane firmy na podst. umów z Gminą. Program przewiduje zadanie sukcesywnego usuwania azbestu z terenu gminy, które będzie realizowane przez wyspecjalizowane firmy zgonie z demontażu, odbioru i utylizacji takich wyrobów.
klimat	-	„Program Ochrony Środowiska...” nie przewiduje inwestycji o tak szerokim zakresie, które miałyby znaczący wpływ na zmianę klimatu gminy i jej otoczenia.
poziom hałasu	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112) określa normy powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu.	Najbardziej uciążliwe dla otoczenia będą prace związane z prowadzeniem prac ziemnych i budowlanych, np. modernizacja dróg, budowa nowych obiektów. Roboty drogowe o dużej koncentracji sprzętu budowlanego powodują istotne pogorszenie klimatu akustycznego w otoczeniu miejsca ich realizacji nawet do 25 m - 83,4 dB(A), 50 m - 73,7 dB(A), 100 m - 58,3 dB(A), 200 m - 48,9 dB(A). Po przeprowadzeniu inwestycji uciążliwość nie będzie już takie znaczne. Poziom hałasu w czasie realizacji innych inwestycji jest zależny od skali inwestycji, jej usytuowania i przebiegu prac - w chwili obecnej trudny do przeanalizowania. W przypadku realizacji zadań, takich jak modernizacja dróg, na etapie eksploatacji inwestycji zmniejszą się niekorzystne oddziaływania hałasu na ludzi i poziomy imisji hałasu, zwłaszcza w otoczeniu zabudowy mieszkaniowej.
ryzyko wystąpienia poważnych awarii	Przez pojęcie poważnych awarii rozumie się zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję powstałą w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania, lub transportu w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem. W celu przeciwdziałania poważnym awariom organy Inspekcji Ochrony Środowiska: prowadzą kontrole podmiotów, których działalność może stanowić przyczynę powstania poważnej awarii, prowadzą szkolenia dla organów administracji oraz podmiotów w/w, badają przyczyny powstawania oraz sposoby likwidacji skutków poważnych awarii dla	Zadania w ramach projektu POŚ zmierzają do poprawy stanu infrastruktury technicznej, żeby zmniejszyć ryzyko awarii i niekorzystnych skutków dla środowiska, np. wycieku substancji ropopochodnych lub niebezpiecznych na drogach. W związku z powyższym, w wyniku realizacji działań inwestycyjnych powinno zmniejszyć się zagrożenie poważną awarią, a w przypadku jej wystąpienia oddziaływanie na zdrowie i życie ludzi oraz na środowisko powinno się zminimalizować.

	środowiska, prowadzą rejestr zakładów o zwiększonym i dużym ryzyku, w rozumieniu przepisów o ochronie środowiska, prowadzą rejestr poważnych awarii.	
obszary o szczególnych właściwościach naturalnych lub posiadających znaczenie dla dziedzictwa kulturowego	-	Planowane inwestycje nie wpłyną negatywnie na obiekty ważne dla dziedzictwa kulturowego występujące na terenie gminy.

Oddziaływanie inwestycji na ludzi:

Element	Oddziaływanie inwestycji
zdrowie i życie ludzi	Większość zadań przewidzianych do realizacji na terenie gminy będzie miała pozytywny wpływ na zdrowie i życie ludzi, ponieważ w ich wyniku zmniejszą się niekorzystne oddziaływania np. zmniejszenie uciążliwości hałasu czy emisji spalin w wyniku modernizacji dróg, oszczędne gospodarowanie wodą w wyniku przeprowadzenia inwestycji rozbudowy sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, oszczędność ciepła w wyniku termomodernizacji i budowy nowych budynków, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii itp. Projekty przewidziane do realizacji nie będą miały znaczącego oddziaływania na zdrowie i życie ludzi, ponieważ są to zadania głównie budowlane, odbywające się z zamkniętym, zazwyczaj niewielkim obszarze, ograniczające swoje oddziaływanie do danego obiektu, terenu lub jego najbliższego otoczenia. Przy zachowaniu przepisów BHP oraz postępowania przy prowadzeniu inwestycji budowlanych nie powinno dojść do sytuacji, w których narażone byłoby zdrowie i życie ludzi. W projekcie "Programu..." przewidziano do realizacji zadanie usuwania azbestu, które jest zadaniem mającym wpływ na gospodarkę odpadami oraz zdrowie ludzi. Oczyszczenie terenu gminy z azbestu dotyczyć będzie głównie terenów zurbanizowanych. Dlatego też ewentualne szkodliwe oddziaływanie w trakcie rozbiórki będzie dotyczyło tylko niewielkiego obszaru, nie będzie znacząco wpływać na stan środowiska naturalnego. Warunkiem jest właściwe, zgodne z normami bezpieczeństwa, przeprowadzone przez wyspecjalizowane firmy usunięcie pokryć azbestowych. Prace polegające na usuwaniu wyrobów zawierających azbest mogą być wykonywane wyłącznie przez wykonawców posiadających odpowiednie wyposażenie techniczne do prowadzenia takich prac oraz zatrudniających pracowników przeszkolonych w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy przy usuwaniu i wymianie materiałów zawierających azbest. Wykonawcy prac powinni posiadać zezwolenie na prowadzenie działalności, w wyniku której powstają odpady niebezpieczne. Prace przy naprawie wyrobów zawierających azbest w obiektach i urządzeniach budowlanych lub prace mające na celu jego usunięcie z obiektu lub urządzenia budowlanego powinny być poprzedzone zgłoszeniem tego faktu właściwemu terenowemu organowi nadzoru budowlanego. Wykonawca prac, polegających na naprawie lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest z obiektów i urządzeń budowlanych, zobowiązany jest do: • izolowania od otoczenia obszaru prac przez stosowanie odpowiednich osłon, • ogrodzenia terenu prac z zachowaniem bezpiecznej odległości od traktów komunikacyjnych dla osób pieszych, nie mniejszej niż 1 m przy stosowaniu osłon, • umieszczeniu tablic ostrzegawczych o treści: "Uwaga! Zagrożenie azbestem", "Osobom nieupoważnionym wstęp wzbroniony",

	• zastosowania odpowiednich środków technicznych celem zmniejszenia emisji włókien azbestu. Prace związane z usuwaniem azbestu lub wyrobów zawierających azbest muszą być prowadzone w taki sposób, aby wyeliminować uwalnianie azbestu lub co najmniej zminimalizować pylenie do dopuszczalnych wartości stężeń w powietrzu regulowanych przepisami szczególnymi. Zapewnienie powyższego wymaga: • nawilżania wodą wyrobów zawierających azbest przed ich usuwaniem lub demontażem i utrzymywania w stanie wilgotnym przez cały czas pracy, • demontażu całych wyrobów (płyt, rur, kształtek) bez jakiegokolwiek uszkodzenia (łamanie, kruszenie, cięcie, szlifowanie itp.), tam gdzie jest to technicznie możliwe, • odspajania materiałów trwale związanych z podłożem przy stosowaniu wyłącznie narzędzi ręcznych lub wolnoobrotowych, wyposażonych w miejscowe instalacje odciągające powietrze. Demontaż wyrobów zawierających azbest nierozzerwalnie związany jest z procesem powstawania odpadów. Obecnie jedyną metodą unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest jest ich składowanie na odpowiednich składowiskach odpadów niebezpiecznych. Inne projekty przewidziane do realizacji na terenie gminy nie będą miały znaczącego oddziaływania na ludzi. Przy zachowaniu przepisów BHP oraz postępowania przy prowadzeniu inwestycji budowlanych nie powinno dojść do sytuacji, w których narażone byłoby ich zdrowie i życie. Większość zadań przewidzianych do realizacji na terenie gminy będzie miała w perspektywie długoterminowej pozytywny wpływ na zdrowie i życie ludzi, ponieważ w ich wyniku zmniejszą się niekorzystne oddziaływania np. zmniejszenie uciążliwości hałasu czy emisji spalin w wyniku modernizacji dróg, oszczędne gospodarowanie wodą w wyniku przeprowadzenia inwestycji wodociągowania i budowy kanalizacji sanitarnej, oszczędność ciepła w wyniku termomodernizacji budynków, itp..
--	--

7. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji POŚ

Prawidłowo realizowany rozwój przestrzenny gminy powinien uwzględniać ochronę środowiska naturalnego oraz eliminować wszystkie zagrożenia mogące zakłócić jego funkcjonowanie.

Część obiektów i form zagospodarowania przestrzeni, w stosunku do których przewidziano zadania inwestycyjne zapisane w „Programie Ochrony Środowiska ...”, już istnieje. Obecny dokument uwzględnia głównie zmiany dotyczące podniesienia atrakcyjności terenów gminy oraz aktywizacji obszarów, zarówno w aspekcie gospodarczym, społecznym, jak i środowiskowym.

Potencjalne zmiany stanu środowiska, jakie mogłyby mieć miejsce w przypadku braku realizacji ustaleń "Programu..." to:

- pogorszenie jakości wód powierzchniowych i podziemnych,
- postępująca degradacja gleb,
- postępująca degradacja zasobów przyrodniczych oraz walorów kulturowych,
- degradacja walorów krajobrazu,
- pogorszenie jakości powietrza,
- wzrost zużycia surowców i wody,
- pogorszenie jakości życia mieszkańców.

Należy zatem przyjąć, że ewentualne negatywne skutki dla środowiska byłyby większe przy braku realizacji zamierzeń omawianego dokumentu. Ponadto, z uwagi na fakt konieczności dostosowania zapisów „Programu...” do obecnych przepisów i norm prawnych, nie byłoby zasadne zaniechanie realizacji postanowień omawianego dokumentu. Zaniechanie działań negatywnie wpływałoby na dalszy rozwój przestrzenny gminy, a co za tym idzie także na rozwój społeczny i gospodarczy – zmniejszenie atrakcyjności gminy.

8. Propozycje rozwiązań alternatywnych służących zapobieganiu, ograniczaniu lub kompensacji przyrodniczej negatywnych oddziaływań na środowisko w związku z realizacją projektu POŚ

Działania łagodzące to środki zmierzające do zmniejszenia lub nawet eliminacji negatywnego oddziaływania na element środowiska społecznego lub przyrodniczego.

Działania kompensujące to działania najczęściej niezależne od przedsięwzięcia inwestycyjnego, których celem jest kompensacja znaczącego niekorzystnego oddziaływania na środowisko, jakie jest spowodowane realizacją tego przedsięwzięcia. Zgodnie z art. 41 ustawy Prawo ochrony środowiska, projekt kompensacji przyrodniczej może być zawarty w prognozie oddziaływania na środowisko planów, programów i strategii. Natomiast zgodnie z art. 75 powyższej ustawy kompensacja przyrodnicza może być realizowana tylko wówczas, gdy „ochrona elementów przyrodniczych nie jest możliwa”.

"Program Ochrony Środowiska dla Gminy Jedlińsk na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025" nie jest konkretnym opracowaniem określającym szczegółowo planowane działania na terenie gminy. Jak wykazano w powyższych rozdziałach większość zaproponowanych do realizacji przedsięwzięć ma pozytywny wpływ na środowisko

i proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia. Ponadto dokument przedstawia ogólne propozycje inwestycji i w związku z tym brak jest możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych działań.

Do przedsięwzięć realizowanych w ramach POŚ, które mogą negatywnie oddziaływać na środowisko należą przede wszystkim na etapie budowy inwestycje w zakresie infrastruktury komunalnej: inwestycje wodociągowe, kanalizacyjne i rozbudowa dróg. Negatywne oddziaływanie tych inwestycji na środowisko można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań. Ponadto prawidłowy projekt, uwzględniający potrzeby ochrony środowiska zarówno na etapie budowy jak i w fazie eksploatacji inwestycji pozwoli także ograniczyć te oddziaływania.

Do rozwiązań zapobiegających lub ograniczających ewentualne negatywne oddziaływania na środowisko należą:

- zminimalizowanie konieczności wycinki drzew związanych z nowymi inwestycjami – lokalizacja inwestycji powinna w jak najmniejszym stopniu odbywać się kosztem istniejącego drzewostanu
- zaplanowanie miejsc do nasadzeń drzew, niekolidujących z planami zagospodarowania przestrzennego
- zapobieganie powstawaniu oraz niewłaściwemu postępowaniu z powstałymi odpadami w trakcie prowadzenia prac inwestycyjnych oraz w fazie eksploatacji
- zapobieganie zwiększonej emisji hałasu w związku z prowadzeniem prac – korzystanie z nowoczesnych maszyn w dobrym stanie technicznym, ograniczenie działań do pory dziennej
- wprowadzania nasadzeń w obszarach o zwieszonym ruchu kołowym, w celu ochrony przed hałasem komunikacyjnym, związanym np. ze zwiększeniem presji turystycznej
- w czasie realizacji inwestycji prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w tym zwłaszcza w miejscach styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych
- prowadzenie kontroli zakładów przemysłowych w zakresie emisji zanieczyszczeń powietrza, ścieków
- dostosowanie terminów prac do terminów rozrodu zwierząt
- maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu.

W stosunku do konkretnych inwestycji należy przewidzieć odrębne działania zapobiegające naruszeniom zasobów środowiskowych. I tak:

- realizacja zadań rozbudowy infrastruktury sieciowej – wodociągowej i kanalizacyjnej- (opracowanie koncepcji budowy zgodnej z warunkami ukształtowania terenu i rzeczywistymi potrzebami długoterminowymi, odpowiednie zabezpieczenie terenu prac ziemnych, właściwe postępowanie ze sprzętem, powstałymi odpadami, przestrzeganie dziennej pory prowadzenia prac, odtworzenie szaty roślinnej naruszonej w czasie budowy)
- realizacja zadań modernizacji i rozbudowy dróg (dopasowanie technologii, zabezpieczenie spływu z nawierzchni jezdni, odpowiednie zabezpieczenie terenu prac ziemnych, odpowiednie zabezpieczenie krzyżujących się instalacji, właściwe postępowanie ze sprzętem, powstałymi odpadami, przestrzeganie dziennej pory

przewodzenia prac, odtworzenie szaty roślinnej naruszonej w czasie budowy, budowy przejść dla zwierząt)

- realizacja zadań termomodernizacji obiektów i wymiany źródeł ciepła (opracowanie technologii, dostosowanie terminów prac do terminów rozrodu zwierząt, korzystanie z nowoczesnych technologii i urządzeń niskoemisyjnych)
- realizacja zadania usuwania azbestu (stosowanie się do przepisów BHP oraz przepisów związanych z właściwą rozbiórką, składowaniem i wywozem materiałów zawierających azbest, wykonywania zadania przez wyspecjalizowane podmioty).

Prace budowlane wykonane pod nadzorem archeologa i w uzgodnieniu z Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska, Inspektorem Sanitarnym oraz Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków wyeliminują ewentualny wpływ na obiekty chronione.

Projekt "Programu..." nie zawiera rozwiązań służących kompensacji ewentualnych negatywnych oddziaływań na środowisko. Ze względu na specyfikę terenu, który jest przedmiotem opracowania, a także ze względu na specyfikę proponowanych działań, braku rozwiązań służących kompensacji przyrodniczej nie można jednak oceniać jako wady opracowania, gdyż nie przewiduje się w wyniku jego realizacji powstania istotnych sytuacji konfliktowych.

W wyniku realizacji ustaleń „Programu...” nie zaistnieją straty w obszarach chronionych położonych w granicach gminy i jej sąsiedztwie.

Skutki środowiskowe podejmowanych działań silnie zależą od lokalnej chłonności środowiska lub od występowania w rejonie realizacji przedsięwzięcia tzw. obszarów wrażliwych, dlatego przy niektórych inwestycjach należy rozważać warianty alternatywne tak aby wybrać ten, który w najmniejszym stopniu będzie negatywnie oddziaływać na środowisko. Jako warianty alternatywne przedsięwzięcia można rozważać:

- warianty lokalizacji,
- warianty konstrukcyjne i technologiczne,
- warianty organizacyjne,
- wariant niezrealizowania inwestycji tzw. wariant "0". Wariant "0" nie oznacza, że nic się nie zmieni, ponieważ brak realizacji inwestycji może także powodować konsekwencje środowiskowe.

W przypadku realizacji jakichkolwiek inwestycji (np. w infrastrukturze technicznej) możliwe jest osłabienie poszczególnych komponentów środowiska w trakcie jej realizacji, ale po jej przeprowadzeniu szkody automatycznie zostaną naprawione. Oceniając wpływ na różne elementy środowiska należy zauważyć, że zmiany pozytywne będą istotne i zauważalne, podczas gdy prognozowane zmiany negatywne będą raczej o niewielkiej skali oddziaływania. Dlatego też, w tym kontekście, trudno wskazywać rozwiązania alternatywne.

Ponadto przed przeprowadzaniem konkretnej inwestycji inwestor zobowiązany jest do przeprowadzenia oceny możliwości lokalizacyjnych, zdobycia wymaganych prawem pozwoleń oraz wykonanie oceny oddziaływania na środowisko (jeśli istnieje taka konieczność) wraz z przedstawieniem rozwiązań alternatywnych, ograniczających lub kompensujących poniesione straty środowiskowe.

9. Niedostatki i braki materiałów utrudniające ocenę szkodliwego oddziaływania na środowisko ustaleń projektowanego dokumentu

W trakcie opracowywania "Prognozy..." nie stwierdzono istotnych niedostatków lub braków materiałów, które ograniczyłyby możliwość jej wykonania. W trakcie prac nad "Programem Ochrony Środowiska..." opierano się na wszelkich dostępnych materiałach dotyczących opracowania diagnozy obecnego stanu środowiska gminy Jedlińsk oraz na dokumentach planistycznych gminy i innych podmiotów.

Podczas wdrażania "Programu..." zakłada się wykorzystanie obecnie znanych i używanych metod, technik, technologii. Dlatego też schematy: oceny, wdrażania, ewaluacji, monitoringu jego wskaźników i finansowania „Programu...” zostały nakreślone.

10. Oddziaływania transgraniczne POŚ

Obowiązek rozważania możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć wynika z Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzonej w Espoo dnia 25 lutego 1991 roku oraz z Ustawy Prawo Ochrony Środowiska. Specjalnej analizie powinny podlegać inwestycje zlokalizowane blisko granic państwa, a także te realizowane dalej, ale ze względu na rozmiar przedsięwzięcia mogące powodować znaczące emisje lub zmiany w środowisku.

Gmina Jedlińsk nie jest położona w obszarze przygranicznym, a realizacja „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Jedlińsk na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025” nie powoduje żadnych konsekwencji dla ewentualnych skutków środowiskowych, których charakter mógłby posiadać znaczenie transgraniczne.

Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji w ramach „Programu Ochrony Środowiska...” ma charakter regionalny i ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć będzie miało zasięg lokalny.

Na etapie prognozy stwierdzono, że realizacja „Programu Ochrony Środowiska...” nie wskazuje możliwości negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko, mogącego objąć terytorium innych państw.

11. Informacje końcowe

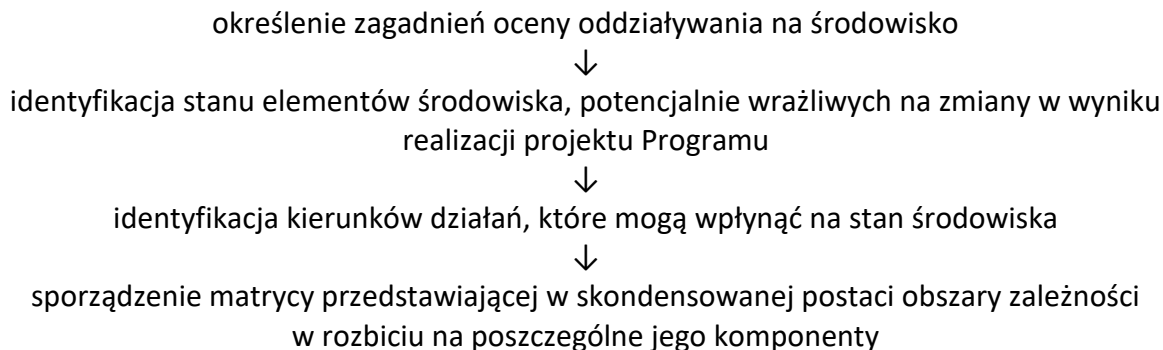
11.1. Metody wykorzystane przy opracowaniu „Prognozy...” i analizie "Programu Ochrony Środowiska..."

Przy opracowywaniu Prognozy oddziaływania na środowisko dla "Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Jedlińsk na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025" posłużono się następującymi metodami:

- aby w pełni ocenić czy poddawany prognozie dokument zawiera elementy zapewniające ochronę środowiska kierujące się zasadą zrównoważonego rozwoju zbadano zgodność "Programu..." z dokumentami strategicznymi wyższego szczebla (wspólnotowych, krajowych, wojewódzkich),
- przeprowadzono analizę zgodności dokumentu z innymi dokumentami strategicznymi obowiązującymi na terenie gminy,

- w bezpośrednim badaniu prognozy oddziaływania na środowisko dokumentu "Programu..." posłużono się metodą sporządzenia matrycy interakcji: wpływ danej inwestycji na poszczególne komponenty środowiska naturalnego oznaczono określonym symbolem.

Schemat przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko

Niniejsza "Prognoza oddziaływania na środowisko..." została opracowana na podstawie zapisów ustawy Prawo ochrony środowiska i ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Przy sporządzaniu niniejszej prognozy wykorzystano również informacje udostępnione przez: WIOŚ w Warszawie, Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego, Urząd Gminy Jedlińsk, a także posiadaną wiedzę i doświadczenia w zakresie ocen oddziaływania na środowisko przedsięwzięć.

Analizie poddano aktualny i prognozowany stan ochrony środowiska na terenie gminy oraz proponowane kierunki działań w tym zakresie.

11.2. Metody analizy realizacji skutków POŚ

Zasadnicze znaczenie w monitorowaniu i stymulowaniu realizacji projektu " Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Jedlińsk na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025" posiada organ wykonawczy gminy. Projekt określa zasady oceny i monitorowania efektów jej realizacji (wskaźniki ilościowe i jakościowe), które pozwolą określić stopień realizacji poszczególnych działań i związane z tym zmiany w środowisku.

Projekt "Programu..." jest dokumentem planistycznym, którego realizacja zależy od bardzo wielu czynników, nie tylko od możliwości inwestycyjnych gminy, ale też od planów i zasobów osób indywidualnych.

12. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu "Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Jedlińsk na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025", została opracowana zgodnie z ustawą „Prawo ochrony środowiska” i stanowi element procedury postępowania w sprawie oceny oddziaływania tego dokumentu na środowisko przyrodnicze obszaru gminy.

Zakres merytoryczny prognozy wynika z art. 41 ust. 2 w/w ustawy. Celem „Prognozy...” jest identyfikacja potencjalnych oddziaływań skutków wykonania „Programu...” na środowisko i stwierdzenie czy realizacja zawartych w niej założeń sprzyjać będzie ochronie środowiska i zrównoważonemu rozwojowi. „Prognoza...” ma na celu określenie prawdopodobnych skutków realizacji „Programu...” na poszczególne komponenty

środowiska w ich wzajemnym powiązaniu. Wpływ ten ma dotyczyć w szczególności: obszarów Natura 2000, bioróżnorodności przyrodniczej, roślin, zwierząt, ludzi, krajobrazu, wód, powierzchni ziemi, powietrza, klimatu, dóbr materialnych i dóbr kultury.

Gmina Jedlińsk to gmina wiejska województwa mazowieckiego, położona w północnej części powiatu radomskiego. Powierzchnia gminy wynosi 139 km² (13 872 ha). Ludność gminy to 14 326 mieszkańców (stan na 31.12.2017).

Skrócona charakterystyka środowiska gminy Jedlińsk:

- wskaźnik lesistości - 14,9% obszaru gminy (2089,1ha)
- obszary podlegające ochronie w gminie to: pomniki przyrody i użytki ekologiczne
- położenie w pasie Nizin Środkowopolskich, na styku makroregionu Wzniesienia Południowomazowieckie, mezoregion Równina Radomska (w południowej części gminy) oraz makroregionu Nizina Środkowomazowiecka, mezoregion Równina Kozienicka (w centralnej i północnej części)
- gleby mało urodzajne, przeważają gleby brunatnoziemne -brunatne oraz gleby płowe wytworzone z piasków słabogliniastych i gliniastych oraz żwirów
- położenie jest w dorzeczu Wisły, w obrębie zlewni II rzędu Radomki (lewy dopływ Wisły). Rzeki tego terenu to Radomka i Tymianka oraz Mleczna
- wody podziemne związane są z utworami: czwartorzędowymi, kredowymi i jurajskimi. W obrębie gminy wydzielone zostały dwa Główne Zbiorniki Wód Podziemnych: Niecka Radomska Nr 405 i Subniecka Warszawska Nr 215
- położenie w strefie klimatu umiarkowanie ciepłego o charakterze przejściowym - radomska dzielnica klimatyczna
- surowce mineralne to piaski różnoziarniste, żwiry, gliny, torfy, węgiel brunatny. Na skalę przemysłową w gminie nie są wydobywane żadne kopaliny
- największą uciążliwość hałasową stanowi droga krajowa nr 7 oraz drogi powiatowe o dużym natężeniu ruchu
- zorganizowany system gospodarki odpadami w gminie zapewnia odbiór odpadów komunalnych zmieszanych (1671,24 Mg w roku 2017) i zbieranych selektywnie (663,07 Mg - 2017), odpadów niebezpiecznych (w tym azbestu - 130,71 Mg -2017).

W projekcie "Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Jedlińsk na lata 2018-2022 z perspektywą na lata 2022-2025" określone zostały następujące priorytety:

- Poprawa stanu środowiska w poszczególnych obszarach interwencji gminy Jedlińsk
- Rozwój gospodarczy przyjazny środowisku naturalnemu gminy.

Działania w "Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Jedlińsk..." realizowane będą w podziale na obszary interwencji:

- Ochrona klimatu i jakości powietrza
- Zagrożenie hałasem
- Gospodarka wodno-ściekowa
- Gleby
- Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów
- Zasoby przyrodnicze

Działania w "Programie..." realizowane będą w latach 2017-2024 w podziale na grupy:

1. Ochrona powietrza atmosferycznego
2. Ochrona przed hałasem
3. Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym

4. Ochrona wód podziemnych i powierzchniowych
5. Gospodarka odpadami
6. Ochrona gleb i racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych
7. Ochrona środowiska przyrodniczego
8. Minimalizacja zagrożeń dla środowiska
9. Edukacja ekologiczna

W "Prognozie..." przeprowadzone analizę stanu aktualnego środowiska naturalnego w gminie oraz analizę zagrożeń dla jego poszczególnych komponentów. Przeanalizowano możliwy wpływ wskazanych do realizacji zadań na następujące elementy: obszary Natura 2000, różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta i rośliny, wodę, powietrze, powierzchnie ziemi i gleby, przyrodę i krajobraz. Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko (bezpośrednich, pośrednich, wtórnych, skumulowanych, krótkoterminowych, średnioterminowych, długoterminowych i stałych i chwilowych) przedstawione zostały w podziale na poszczególne grupy zadań. Ponadto wykazano wpływ inwestycji na:

- poszczególne formy ochrony przyrody,
- chronione gatunki zwierząt, roślin i grzybów,
- na drożność korytarzy ekologicznych i zadrzewień,
- ekosystemy wodno- błotne, łąki i torfowiska,
- krajobraz,
- na wody powierzchniowe i podziemne oraz odprowadzenie i oczyszczanie ścieków (w tym wód deszczowych),
- oddziaływanie pól elektromagnetycznych z urządzeń infrastruktury technicznej w terenach zabudowy mieszkaniowej oraz miejscach dostępnych dla ludności,
- gospodarkę odpadami,
- ryzyko wystąpienia poważnych awarii,
- klimat,
- poziom hałasu,
- zdrowie i życie ludzi.

Przy tak przeprowadzonej ocenie możliwe było generalne określenie potencjalnych niekorzystnych skutków środowiskowych związanych z realizacją poszczególnych zadań "Programu...". Wykazano, że żadne z proponowanych działań nie ma znaczącego, negatywnego oddziaływania na środowisko. Potencjalne negatywne krótkoterminowe oddziaływania na zasoby środowiska mogą być związane z fazą realizacji inwestycji: rozbudowy infrastruktury technicznej (wodociągi, kanalizacja), infrastruktury drogowej. Dla większości przedsięwzięć bezpośrednie oddziaływanie na środowisko będzie lokalne i krótkotrwałe. Oddziaływania te mogą być także znacznie ograniczone poprzez wybór odpowiedniej lokalizacji, właściwą realizację oraz użytkowanie inwestycji. Działania podejmowane w ramach „Programu...” przyniosą dodatnie – pozytywne – skutki dla środowiska w perspektywie długoterminowej.

Ponieważ większość proponowanych przedsięwzięć ma pozytywny wpływ na środowisko proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia. W przypadku inwestycji, których oddziaływanie na środowisko może być negatywne należy, przed przystąpieniem do realizacji, rozważyć warianty alternatywne tak, aby wybrać ten, który w najmniejszym stopniu będzie niekorzystnie oddziaływać. Szczegółowa analiza oddziaływań na środowisko poszczególnych inwestycji możliwa będzie na etapie wydawania decyzji środowiskowej i innych niezbędnych uzgodnień.

Realizacja żadnego z proponowanych działań na terenie gminy nie pociągnie za sobą transgranicznego oddziaływania na środowisko.

W przypadku, gdy "Program Ochrony Środowiska dla Gminy Jedlińsk na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025" nie zostanie wdrożony prowadzić to może do pogłębiania się problemów ochrony środowiska (co negatywnie wpływać będzie m.in. na zdrowie mieszkańców).

Przeprowadzona analiza i ocena działań zawartych w projekcie "Program Ochrony Środowiska dla Gminy Jedlińsk na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025" pozwala na stwierdzenie, że generalnie ich realizacja spowoduje poprawę jakości środowiska, zachowanie różnorodności biologicznej oraz dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego, a także wpłynie na ograniczanie zużywania zasobów środowiskowych.